

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kirjasto- ja tietopalvelut Pohjanmaan ELY-keskuksen alueen yleisissä kirjastoissa vuonna 2009

Kirjasto- ja tietopalvelut Pohjanmaan elinkeino-,
liikenne ja ympäristökeskuksen alueen
yleisissä kirjastoissa vuonna 2009

2/2011

Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskuksen julkaisuja

ISBN 978-952-257-242-4 (PDF)

ISSN-L 1799-5752

ISSN 1799-5790 (verkkojulkaisu)

Julkaisu on saatavana myös verkkojulkaisuna:

<http://www.ely-keskus.fi/pohjanmaa/julkaisut>

<http://www.ely-centralen.fi/osterbotten/publikationer>

Taitto: Anneli Ketonen

Kansikuva: Kannessa Pirkkalan kunnankirjaston lastenosaston automaatti

Valokuvat: Anneli Ketonen

Sisällys

1.	Yleistä	6
2.	Toimintaympäristö	7
3.	Kirjastoverkko	8
4.	Kirjasto- ja tietopalveluverkkojen käyttö	9
4.1	Kokonaislainaus	9
4.2	Lainaaaja	10
4.3	Kirjastokäynnit	11
5.	Kokoelmat ja kirjastojen aineistohankinnat	12
5.1	Kirjallisuus	12
5.2	Muu aineisto	12
5.3	Kokonaishankinta	13
5.4	Kirjahankinta	13
5.5	Lehdet.....	14
5.6	Muun aineiston hankinta.....	15
5.7	Poistot.....	16
6.	Henkilöstö	17
7.	Talous	18
7.1	Toimintakulut	18
8.	Kirjastotoiminnan alueellinen kehittäminen	19
8.1	Valtionavustukset yleisten kirjastojen tietoverkkojen sisältötuotannon kehittämiseen ja kokeilutoimintaan	19
8.2	Lukemisharrastuksen edistämishankkeet	20
8.3	Kunta-arvioinnit.....	20
8.4	Kirjastohenkilöstön täydennyskoulutus	21
8.5	Kansainvälinen toiminta.....	21
LIITTEET	.....	22
	Yleiset kirjastot 2008 ja 2009	22

1. Yleistä

Julkaisun tiedot perustuvat lääninhallituksen seuranta- ja arviointitietoihin alueen yleisten kirjastojen toiminnasta ja kehityksestä. Tilastotiedot ovat yleisten kirjastojen tilastotietokannasta <http://tilastot.kirjastot.fi> . Lisäksi julkaisussa on käytetty Länsi-Suomen lääninhallituksen keräämiä seuranta- ja arviointitietoja yleisten kirjastojen toiminnasta.

Kirjastotilat ja niiden käyttö oli vuoden 2009 peruspalveluarvioinnin kohteena. Arviointi on julkaisussa Peruspalvelut Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston toimialueella 2009 osoitteessa:
<http://www.avi.fi/fi/virastot/lansijasisasuomenavi/Peruspalvelujenarviointi/Documents/Peruspalvelut2009LSSAVI.pdf>

Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on 1.1.2010 toimintansa aloittanut valtionhallinnon alueellinen kehittämis- ja palvelukeskus, jonka tehtävät muodostuvat entisen Pohjanmaan TE-keskuksen ja Länsi-Suomen lääninhallituksen sivistysosaston tehtävistä.

Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on ns. yhden vastualueen ELY-keskus, jossa on elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri -vastualue. ELY-keskuksen tehtävät muodostuvat entisen Pohjanmaan TE-keskuksen ja Länsi-Suomen lääninhallituksen sivistysosaston tehtävistä. ELY-keskus vastaa kirjasto-, liikunta- ja nuorisotoimen tehtävistä laajennetulla toimialueella viidessä maakunnassa. Liikenne ja infrastruktuuri sekä Ympäristö ja luonnonvarat -vastualueiden palveluja Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnissa tarjoaa Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus.

2. Toimintaympäristö

Kirjastotoimen toimialue muodostuu viidestä maakunnasta, jotka ovat Pirkanmaa, Keski-Suomi, Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa. Seutukuntia alueella on 22. Alueella toimii neljä ELY-keskusta. Kuntia alueella on 92. Kuntaliitoksia alueella toteutui 1.1.2009 kaikkiaan 11. Kuntien määrä toteutuneiden kuntaliitosten johdosta alueella väheni yhteensä 18:lla. Kuntaliitokset ja siten kuntien määrän väheneminen ovat osaltaan vaikuttaneet palvelujen järjestämiseen ja saatavuuteen.

Toimialueen pinta-ala on noin 55 600 km² eli vajaa viidennes Suomen pinta-alasta. Aukkaita alueella on 1,2 miljoonaa eli runsas viidennes Suomen asukasluvusta. Alue on kaksikielinen. Kunnista kolme on yksikielisiä ruotsinkielisiä kuntia. Kaksikielisistä kunnista yhdeksässä on enemmistön kielenä ruotsi. Väestön kokonaisuutokset, muutokset ikärakenteessa, suuret erot taloudellisessa ja väestöllisessä huoltosuhteessa sekä taloudellisissa toiminta-edellytyksissä ovat tekijöitä palvelujen kysynnän ja tarjonnan erojen ja muutosten taustalla.

3. Kirjastoverkko

Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen alueen kirjastojen lukumäärässä on tapahtunut oleellisia muutoksia vuoteen 2008 verrattuna. Pääkirjastojen lukumäärä on vähentynyt kuntaliitosten myötä 18 kirjastolla, kun taas sivukirjastojen lukumäärä sitä vastoin on kasvanut 13 kirjastolla. Suurin muutos alueen kirjastoverkossa on kirjastoautopysäkkien lisääntyminen 57 pysäkillä. Kuntakohtaiset kirjastojen toimipisteet on esitetty liitetaulukossa 2.

Taulukko 2. Kirjastot ja muut toimipisteet vuosina 2008 - 2009

Kirjastot ja muut toimipisteet	2008	2009	Muutos, lkm
Pääkirjastot	110	92	-18
Sivukirjastot	128	141	13
Laitoskirjastot	17	16	-1
Kirjastoautot	43	44	1
Pysäkit	3462	3519	57
Muut palvelupaikat	234	232	-2

Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella on 44 kirjastoautoa ja niillä yhteensä 3 519 pysäkkiä. Eniten pysäkkejä on Etelä-Pohjanmaalla ja vähiten Keski-Pohjanmaalla. Kirjastoautojen lainoja kirjattiin yhteensä 2 087 802 ja maakunnista eniten kirjastoautolainoja annettiin Pirkanmaalla.

Alueen kirjastojen aukiolotunnit ovat vähentyneet hiukan edelliseen vuoteen verrattuna. Vähennys oli 2 659 tuntia.

Vuonna 2008 tilastoitiin ensimmäisen kerran kirjastojen hyötyala. Hyötyalalla tarkoitetaan kirjastokäytössä olevia tiloja sisäseinien rajoittaman osan mukaisesti. Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen alueen kirjastojen hyötypinta-ala (hym²) vuonna 2009 oli 1000 asukasta kohden 99,7 hym².

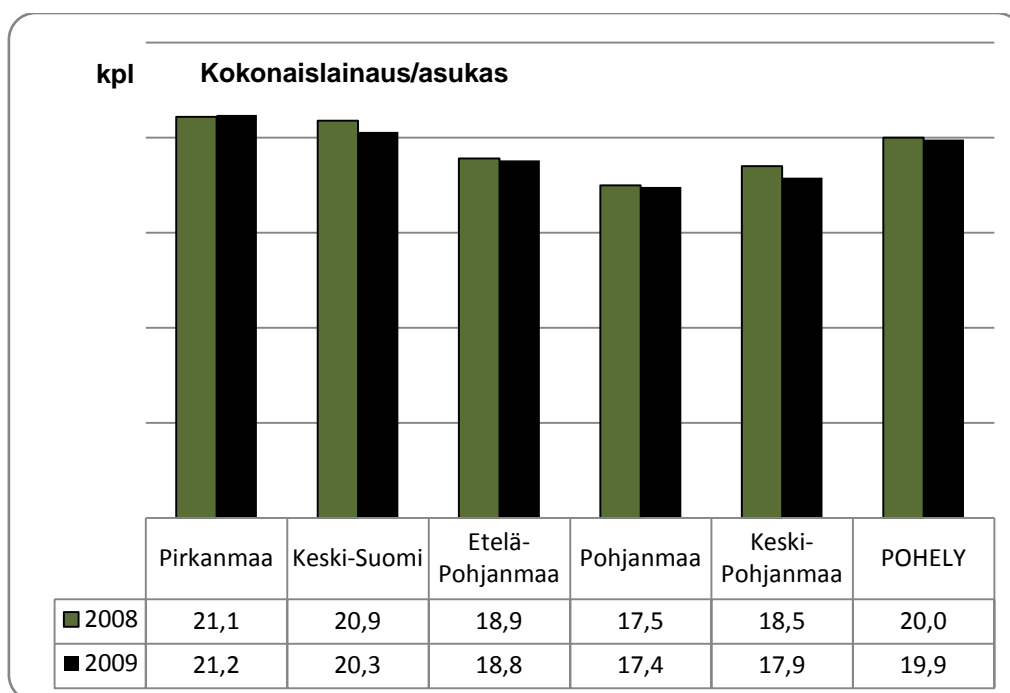

4. Kirjasto- ja tietopalveluverkkojen käyttö

4.1 Kokonaislainaus

Kokonaislainaus on pysynyt lähes entisellä tasolla. Neljässä maakunnassa lainaus on hieman laskenut, yhdessä hieman noussut. Kaikkien aineistojen kokonaislainaus on hieman vähentynyt (-0,28 %). Asukaskohtainen kokonaislainaus Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella oli 19,8 (koko maa 18,8/asukas). Kaikkiaan alueella annettiin 23,6 miljoonaa lainaa.

Taulukko 3.

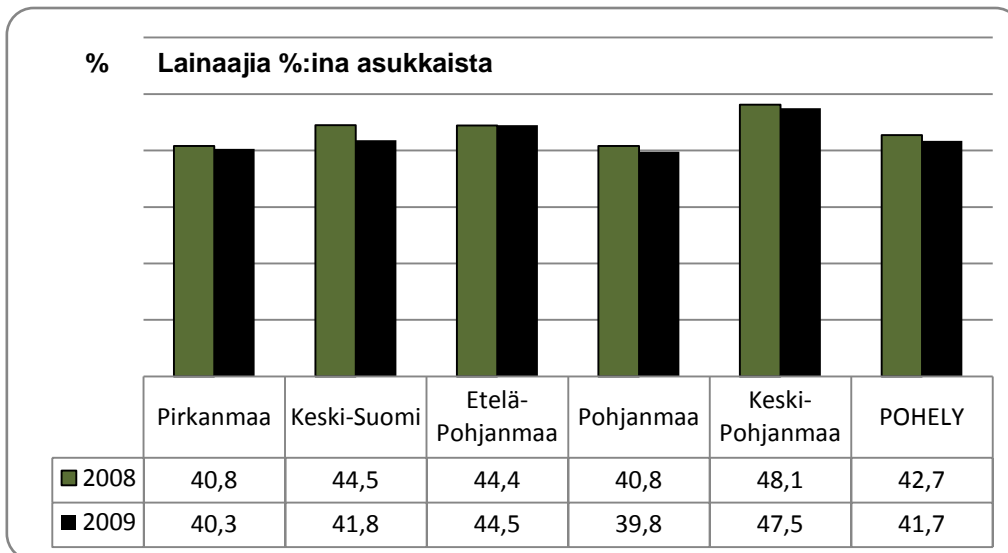

Kirjastopoliittisen työryhmän esittämä laatusuositus on 18 lainaa asukasta kohden. Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen alueella siihen yltävät Pirkanmaan, Keski-Suomen ja Etelä-Pohjanmaan maakunnat. Laatusuosituksen alle jäävät Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnat. Pohjanmaan maakunta jää jo neljäntenä vuonna peräkkäin alle laatusuosituksen. Kokonaisuudessa alueen kirjastojen kokonaislainaus on pysynyt lähes samana vuoteen 2008 verrattuna.

4.2 Lainaajia

Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen alueen kirjastoissa asioi vuonna 2009 yhteensä 497 045 lainaajaa. Edelliseen vuoteen verrattuna lainaajien määrä väheni noin 1,9 prosentilla.

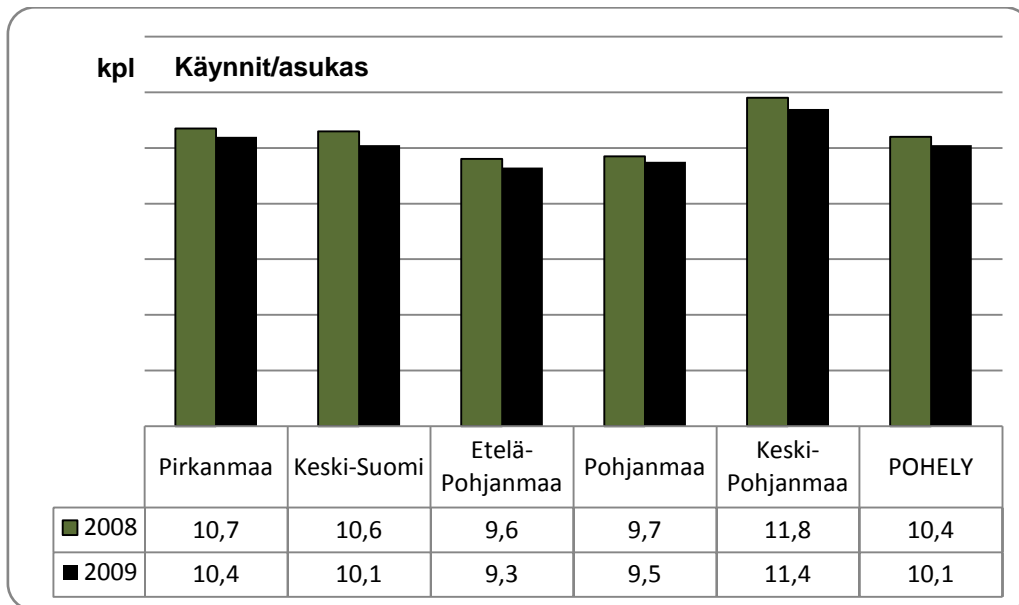
Taulukko 4.

Lainaajien suhteellinen osuus asukkaista on vähentynyt neljässä maakunnassa ja noussut yhdessä maakunnassa. Koko alueen lainaajien määrä on myös laskenut edellisvuoteen verrattuna. Eniten lainaajien osuus asukkaista on vähentynyt Keski-Suomessa, jossa lainaajien osuus on laskenut lähes kolmella prosenttiyksiköllä. Keski-Pohjanmaa on edelleen ainoa maakunta ELY-keskuksen toiminta-alueella, jossa kirjastopoliittisten työryhmän laatusuositus, vähintään 45 % asukkaista, ylittyy.

4.3 Kirjastokäynnit

Taulukko 5.

Kirjastopoliittisen työryhmän esittämä laatusuositus on 10 käyntiä asukasta kohden. Kaikki maakunnat pääsevät lähelle laatusuositusta, Keski-Pohjanmaalla laatusuositus ylittyy selkeästi. Verkkokäyntejä Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten alueella tilastoitiin vuonna 2009 lähes 15 miljoonaa eli 23 % enemmän kuin fyysisiä käyntejä. Verkkosoiointikertoja asukasta kohden oli 12,5. Verkkokäynnit lisääntyivät edellisestä vuodesta 13 prosenttia.

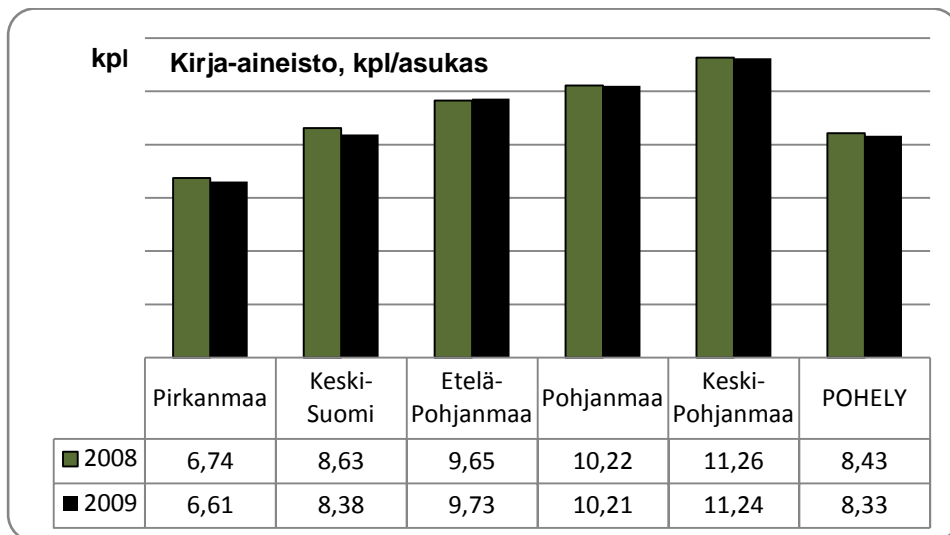
5. Kokoelmat ja kirjastojen aineistohankinnat

Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen alueen kirjastoissa oli vuonna 2009 tarjolla 10 923 997 aineiston kokoelmat. Kokoelmat vähenivät edellisvuoteen nähden hiukan. Kirjoja kokoelmista oli noin 90 %. Kirjojen osuus kokoelmista on suurin Keski-Pohjanmaalla ja pienin Pirkanmaalla.

5.1 Kirjallisuus

Kirjastojen kirja-aineistokokoelmien (kirjat, nuotit ja partituurit) määrä vuonna 2009 oli 9 935 861. Laskua edellisestä vuodesta oli noin 7 %. Asukaskohtainen kirja-aineistomäärä on pysynyt lähes edellisen vuoden tasolla koko Pohjanmaa ELY-keskuksen alueella, Etelä-Pohjanmaalla se on hieman kasvanut.

Taulukko 6.

5.2 Muu aineisto

Muun kuin kirja-aineiston osuus kokoelmista oli edellisiin vuosiin verrattuna edelleen hieman kasvanut kaikissa maakunnissa (ks. taulukko 7). Pirkanmaalla muuta aineistoa on eniten.

Taulukko 7. Muut kuin kirja-aineistot sekä niiden osuus kokoelmista Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella 2008 ja 2009

Maakunta	2008	%	2009	%
		kokoelmista		kokoelmista
Pirkanmaa	352 959	9,9	360 928	10,2
Keski-Suomi	235 249	9,2	243 432	9,7
Etelä-Pohjanmaa	188 632	9,2	196 931	9,5
Pohjanmaa	112 702	5,9	117 143	6,1
Keski-Pohjanmaa	64 943	7,5	69 702	8,0
POHELY	954 485	8,7	988 136	9,0

Muusta kuin kirja-aineistosta 50 % oli musiikkiäänitteitä ja 16 % muita äänitteitä. Videoiden, CD-ROM-levyjen ja DVD-levyjen osuus muusta aineistosta oli 25 %.

5.3 Kokonaishankinta

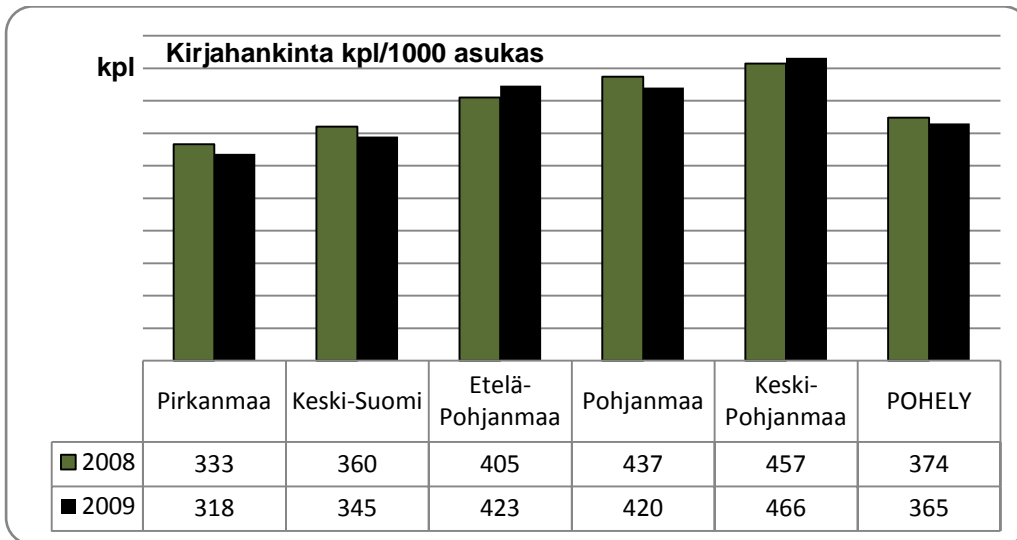
Kirjastojen kokonaishankinta vuonna 2009 oli 516 174 yksikköä. Kirjastojen asukaskohmainen kokonaishankinta vuonna 2009 oli 432 kpl/1000 asukasta kohden, kun vuonna 2008 vastaava luku oli 443. Kokonaishankinnasta kirjojen osuus on 83,5 %.

Suomen Kulttuurirahaston Kirjatalkoot-hankkeen vaikutus ei näy hankinnan kasvuna. Vuosien 2008 - 2010 aikana Kulttuurirahaston tukea ohjattiin kuntien kirjastojen kirjahankintojen lisäämiseen koko maassa yhteensä noin 3,5 miljoonaa euroa. Lisäksi Svenska litteratursällskapet i Finland (SLS) osallistui hankkeeseen noin 200 000 eurolla. Tuen avulla kuntia kannustettiin lisäämään omia kirjahankintamäärärahojaan. Suomen yleiset kirjastot hankkivat kirjoja noin 24 miljoonalla eurolla vuodessa.

5.4 Kirjahankinta

Kirjastot hankkivat vuonna 2009 kaikkiaan 435 173 kirjaa. Kirjahankinnat vähenivät Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella noin 1,9 % edellisvuoteen verrattuna.

Taulukko 8.

Kirjahankinnoista aikuisten kirjojen osuus oli 63 % ja lasten kirjojen osuus 37 %. Hankinnoista kaunokirjojen osuus oli 61 % ja tietokirjojen osuus 39 %.

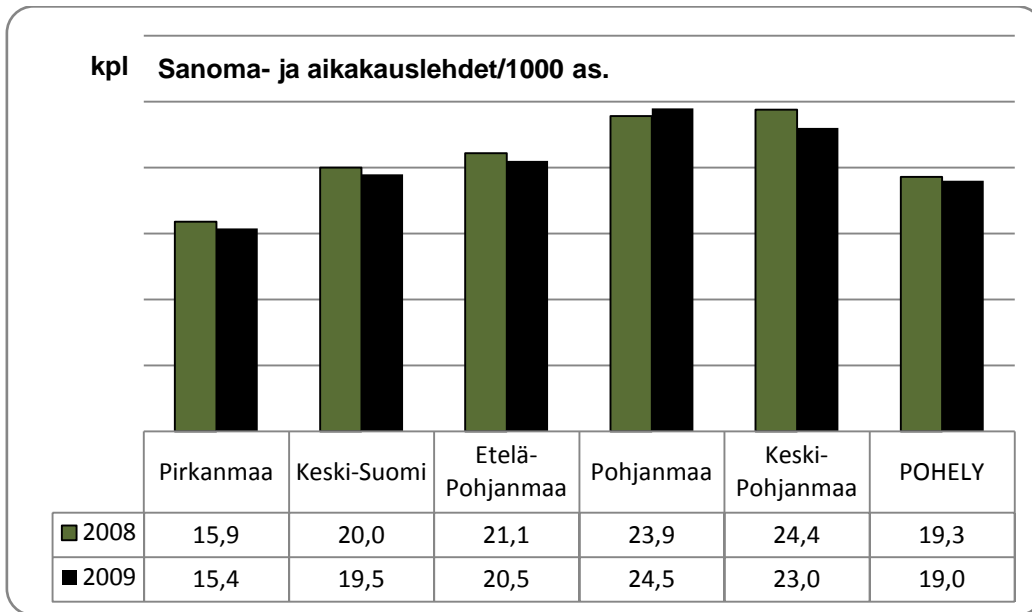
Asukaskohtainen kirjahankinta on kasvanut alueen maakunnista Etelä-Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla. Pirkanmaalla, Keski-Suomessa ja Pohjanmaalla kirjahankinnat ovat vähentyneet. Pohjanmaalla kirjahankinta on kuitenkin koko alueen keskiarvoon verrattuna selkeästi suurempi.

Kirjastopoliittisen työryhmän esittämään laatusuositukseen (vähintään 400 kirjaa/1000 asukasta kohden) yltyvät tilastovuonna kaikki Pohjanmaan maakunnat. Edellisinä vuosina laatusuositukseen ylsi vain Keski-Pohjanmaa. Pirkanmaa ja Keski-Suomi jäivät selkeästi alle laatusuosituksen.

5.5 Lehdet

Sanoma- ja aikakauslehtiä tilattiin Pohjanmaan ELY-keskusalueen kirjastoihin 334 vuosikerää vähemmän kuin vuonna 2008. Lehtitilaukset supistuivat 1,4 prosentilla. Tilatuista lehdistä 88 % oli aikakauslehtiä ja 12 % sanomalehtiä. Keski-Suomessa ja Etelä-Pohjanmaalla lehtitilaukset ovat hiukan lisääntyneet, Pirkanmaalla, Keski-Pohjanmaalla ja Pohjanmaalla hiukan vähentyneet edellisvuoteen verrattuna.

Taulukko 9.

Kaikki maakunnat saavuttavat kirjastopoliittisen työryhmän esittämän laatusuosituksen, 15 vuosikertaa 1000 asukasta kohden. Selkeimmin laatusuosituksen saavuttavat Pohjanmaan maakunnat sekä Keski-Suomi.

5.6 Muun aineiston hankinta

Muuta kuin kirja-aineistoa on kirjastoissa 109 575 yksikköä. Muun kuin kirja-aineiston hankinta väheni hiukan edellisvuoteen verrattuna. Muutosprosentti vuosina 2007 - 2009 on 4,3 %.

Taulukko 10. Muun aineiston hankinta 1000 asukasta kohti Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella 2007 - 2009

Maakunta	Muun aineiston hankinta yht./1000as.			Muutos%*)
	2007	2008	2009	2007-2009
Pirkanmaa	65,1	67,2	60,2	-5,8
Keski-Suomi	63,0	64,6	71,1	13,8
Etelä-Pohjanmaa	61,2	61,3	63,5	3,8
Pohjanmaa	48,7	52,1	50,4	4,5
Keski-Pohjanmaa	43,3	80,5	66,2	53,6
POHELY	60,2	64,2	62,1	4,3

*)muutokset laskettu absoluuttisista luvuista

Muuta kuin kirja-aineistoa kirjastoihin hankittiin 3 807 yksikköä. Hankinnat vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna 9,1 %. Kirjastopoliittisen työryhmän esittämä laatusuositus on vähintään 100 tallennetta 1000 asukasta kohden.

5.7 Poistot

Kirjastojen poistojen ja hankintojen suhde on edelleen negatiivinen ja jopa negatiivisempi kuin vuonna 2008 eli kirjastot poistivat enemmän kuin hankkivat uutta. Vuonna 2009 kirjastot poistivat 558 838 nidettä ja hankkivat 516 174 nidettä, jolloin poistojen ja hankintojen erotukseksi jäi -42 664. Vuonna 2008 vastaava luku oli -9 942. Positiivista tilanteesta on kuitenkin se, että kirjastot pyrkivät poistamaan reilusti vanhentunutta aineistoa, vaikka sitä ei heti täysimääräisesti pystytä korvaamaan uudella.

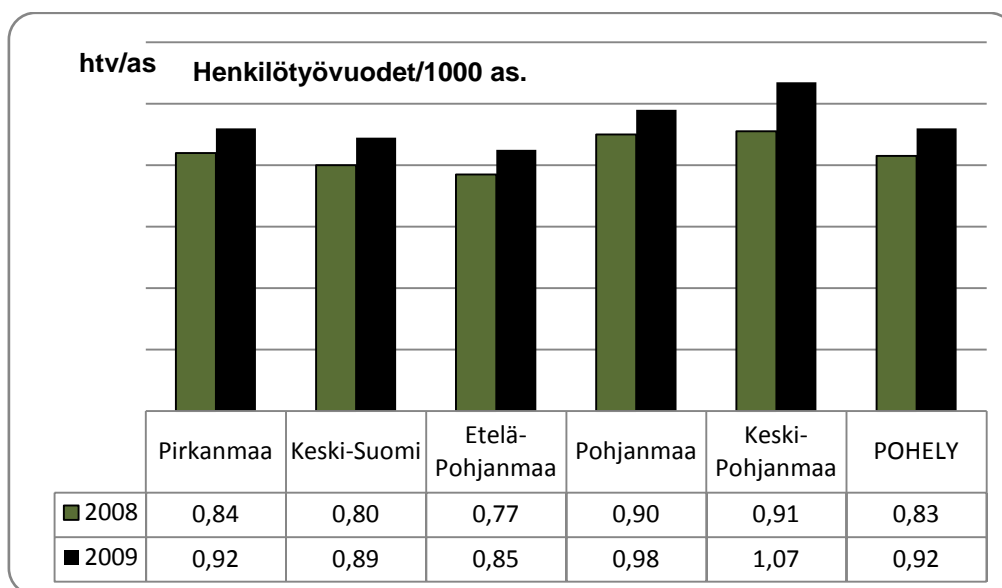
Jos pyritään täyttämään Mooren kriteeri (vähintään 40 % kokoelmasta alle 5 vuoden ikäistä), vuosittaisten hankintojen ja poistojen olisi oltava vähintään 8 % kokoelmasta. Kokoelmaa olisi kehitettävä siten, että pääpaino olisi aktiivisessa ja lainattavissa olevassa kokoelmassa (Parkki s. 71). Pohjanmaan ELY-keskukseen alueen kirjastoissa aineistopoistot kokoelmista olivat vuonna 2009 vain 5,12 %. Kirjastojen kokoelmat uusiutuvat siis hyvin hitaasti.

6. Henkilöstö

Henkilötyövuosien määrä kirjastoissa vuonna 2009 oli 1 094. Vähennystä edellisestä vuodesta oli 20 henkilötyövuotta. Kirjastoammatillisten osuus henkilötyövuosista oli 86 %. Kirjastoammatillisiin henkilötyövuosiin lasketaan mukaan henkilötyövuodet sen henkilöstön osalta, jolla on kirjastoasetuksen mukainen pätevyys. Henkilötyövuosien määrä 1000 asukasta kohden on alueella noussut edellisvuoteen verrattuna.

Taulukko 10.

Maakuntakohtaisesti vuosimuutokset henkilötyövuosissa ovat olleet suurempia edellisvuoteen verrattuna. Kirjastopoliittisen työryhmän esittämään laatusuosituksen, 1 htv 1000 asukasta kohden yltää vain Keski-Pohjanmaan maakunta. Lähelle sitä pääsee Pohjanmaan maakunta. Etelä-Pohjanmaan maakunta jää selkeimmin laatusuosituksen alle.

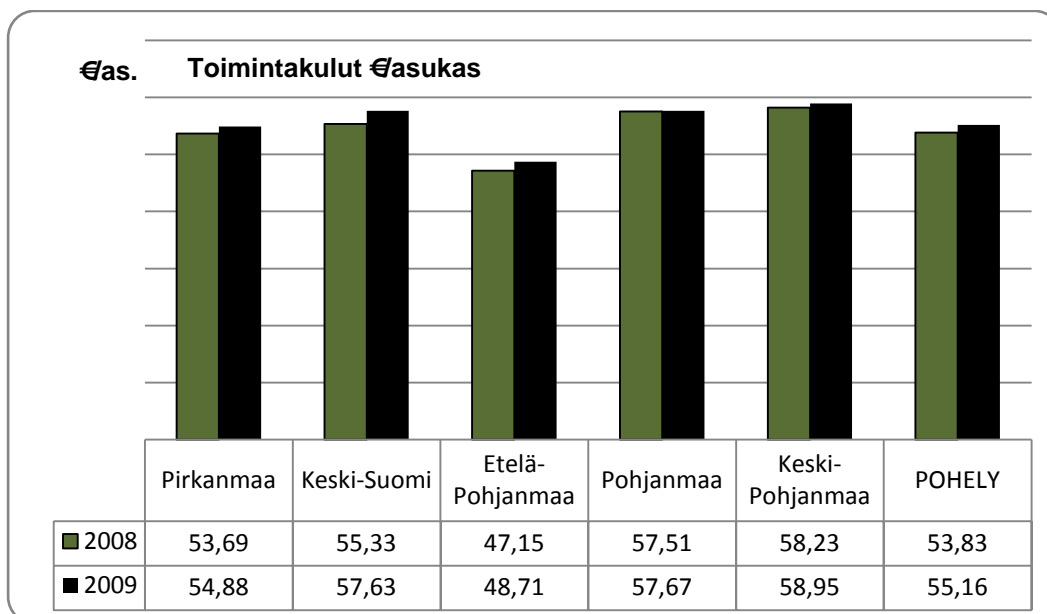
Vuonna 2008 kerättiin ensimmäisen kerran tiedot myös täydennyskoulutukseen osallistuvien henkilötyöpäivistä, jotta voidaan seurata henkilöstön osaamisen kehittämistä. Pohjanmaan ELY-alueen kirjastojen henkilöstö käytti vuonna 2009 yhteensä 3 523 henkilötyöpäivää täydennyskoulutukseen, mikä tarkoittaa kolmea täydennyskoulutuspäivää henkilöä (henkilötyövuosina ilmaistuna) kohden. Henkilökunnan täydennyskoulutuspäiviksi lasketaan työnantajan tai jonkun muun koulutuksen järjestäjän työaikana järjestämä sisäinen tai ulkoinen koulutus- tai kehittämistilaisuus. Neljä tuntia tai alle kestävät koulutustilaisuudet lasketaan puoleksi koulutuspäiväksi. Koulutuspäivien määrä lasketaan yhteen.

7. Talous

7.1 Toimintakulut

Kirjastojen toimintakulut ovat kasvaneet 2,9 % vuoteen 2008 verrattuna. Kirjastoaineistokulut supistuivat 0,4 % ja kirjojen hankintakulut 1,1 %.

Taulukko 11.

Toimintakulut ovat kasvaneet hiukan kaikissa maakunnissa. Eniten toimintakulut kasvoivat Keski-Suomessa, +2,30 euroa asukasta kohden, ja vähiten Pohjanmaalla, +0,16 euroa asukasta kohden. Korkeimmat toimintakulut ovat asukasluvultaan pienissä kunnissa kuten Kaskisissa (118 €/as.), Lestijärvellä (93 €/as.), Kuhmalahdella (89 €/as.) ja Luhangassa (89 €/as.). Matalimmat toimintakulut ovat Ilmajoella (35 €/as., Ikaalisissa (37 €/as.) ja Muuramessa 39 €/as.

8. Kirjastotoiminnan alueellinen kehittäminen

8.1 Valtionavustukset yleisten kirjastojen tietoverkkojen sisältötuotannon kehittämiseen ja kokeilutoimintaan

Opetusministeriö myönsi valtionavustuksia Länsi-Suomen läänin yleisten kirjastojen tietoverkkopalvelujen kehittämiseen ja kokeilutoimintaan vuonna 2009 yhteensä 637 100 euroa.

Länsi-Suomen läänin kirjastot hakivat avustusta 1 312 840 euroa 66 hankkeeseen. Tietoverkkohankkeisiin avustuksia myönnettiin 324 500 euroa 22 hankkeeseen. Suurimman avustuksen (100 000 euroa) sai Turun kaupunginkirjasto valtakunnallisen kaunokirjallisuuden verkkopalvelun kehittämiseen. Kokeilutoimintaan avustuksia myönnettiin 312 600 euroa 19 hankkeeseen. Avustuksilla kehitetään mm. seudullista kirjastotoimintaa (Satakunta), kirjaston uutta asiakaspalvelukonseptia (Turku), älyhyllyjä (Luvia) ja mobiilisovelluksia kotipalveluun (Kauhajoki).

Myönnetty avustukset 2009	tietoverkot ja sisällöt	kokeilutoiminta	yhteensä
Alavuden kaupunki/kirjasto	5 000		5 000
Joutsan kunta/kirjasto		1 900	1 900
Jyväskylän kaupunki/kirjasto/maakuntakirjasto (2 hanketta)	26 000	16 000	42 000
Jämsän kaupunki/kirjasto	9 000		9 000
Kangasalan kunta/kirjasto (2 hanketta)	4 000	6 000	10 000
Karijoen kunta/kirjasto		700	700
Kauhajoen kaupunki/kirjasto		55 000	55 000
Kaustisen kunta/kirjasto		1 500	1 500
Kimitoö kommun/bibliotek	8 000		8 000
Kinnulan kunta/kirjasto (2 hanketta)	2 000	2 500	4 500
Kokkolan kaupunki/kirjasto/maakuntakirjasto (2 hanketta)	15 000		15 000
Kurikan kaupunki/kirjasto (2 hanketta)	30 000	30 000	60 000
Larsmo kommun/bibliotek	2 000		2 000
Lemun kunta/kirjasto	11 000		11 000
Luhangan kunta/kirjasto	4 000		4 000
Luvian kunta/kirjasto		50 000	50 000
Mäntän kaupunki/kirjasto	5 000		5 000
Naantalin kaupunki/kirjasto		14 000	14 000
Nykarleby stad/bibliotek		12 000	12 000
Pargas stad/bibliotek	10 000		10 000
Parkanon kaupunki/kirjasto (2 hanketta)	3 500		3 500
Pedersöre kommun/bibliotek	25 000		25 000
Porin kaupunki/kirjasto/maakuntakirjasto (2 hanketta)		70 000	70 000
Saarijärven kaupunki/kirjasto	2 000		2 000
Sastamalan kaupunki	15 000		15 000
Seinäjoen kaupunki/kirjasto/maakuntakirjasto		5 000	5 000
Someron kaupunki/kirjasto		1 500	1 500
Tampereen kaupunki/kirjasto/maakuntakirjasto (2 hanketta)	9 000	16 000	25 000
Turun kaupunki/kirjasto/maakuntakirjasto(3 hanketta)	125 000	20 000	145 000
Vaasan kaupunki/kirjasto/maakuntakirjasto (2 hanketta)	14 000	8 000	22 000
Ylöjärven kaupunki/kirjasto		2 500	2 500
	324 500	312 600	637 100

8.2 Lukemisharrastuksen edistämishankkeet

Opetusministeriö asetti Länsi-Suomen lääninhallituksen käyttöön 140 000 euron määrärahan lasten- ja nuortenkirjastotoiminnan sekä lukemisharrastuksen edistämiseen. Avustuksia myönnettiin myös muihin alueellisesti merkittäviin kirjaston kehittämishankkeisiin.

Ensimmäinen haku toteutettiin keväällä. Länsi-Suomen lääninhallitus myönsi läänin yleisille kirjastoille avustuksia lukemisharrastuksen edistämiseen 72 900 euroa. Hakemuksia tuli kaikkiaan 43 kpl ja hakemusten yhteissumma oli 156 653 euroa. Avustusta myönnettiin 39 hankkeelle, joista 2 oli ruotsinkielisiä. Toiseen hakuun hakemuksia tuli 35, joista yksi ruotsinkielinen. Hakemusten yhteissumma oli 121 840 euroa. Kuntien yhteisiä tai kirjastokimppaa koskevia hankkeita hakemuksista oli 10. Hankkeiden sisällöllinen pääpaino on lukemiseen innostavissa ja sitä aktivoivissa toimintamuodoissa. Avustus myönnettiin 31 hankkeelle, joista yksi ruotsinkielinen.

Rahoitusta saaneista hankkeista useat olivat muutaman kunnan yhteisiä ja hankkeita toteutetaan myös yhdessä koulujen, muutama päiväkotien, kotipalvelun tai muiden kirjastosektoreiden kanssa. Hankkeiden sisällöllinen pääpaino on lukemiseen innostavissa ja sitä aktivoivissa toimintamuodoissa kuten kirjavinkkauksessa, kirjailijavierailuissa ja lukupiireissä.

Avustusta ei myönnetty kirjaston perustehtävään kuuluvaan toimintaan (esim. kirjahankinta, laitehankinnat). Avustusta ei myöskään myönnetty hankkeisiin, joissa suunnitellut toiminnot olivat selvästi päällekkäisiä jonkun toisen toimijan kanssa tai hankkeisiin, joiden suunnitelmat ja kustannusarviot ovat puutteelliset.

Avustussummat ovat varsin pieniä. Lähtökohtana on ollut avustusten vaikuttavuus hankkeen toteutumisen, lukemisharrastuksen leviämisen ja kuntien kulttuuritarjonnan kannalta.

8.3 Kunta-arvioinnit

Kuntakäyntejä tehtiin niihin kuntiin, joissa oli vireillä investointihanke tai kuntaliitosselvitys. Kirjastojen kehittämisavustuksia kohdennettiin yhdistyville kunnille ja seudulliseen yhteistyöhön hakeutuville kunnille. Kirjastoimi osallistui kirjasto- ja seutustrategioiden laadintaan.

Kunta- ja palvelurakennemuutokset sekä seutukirjastoseelvitykset ovat lisänneet informaatio-ohjauksen tarvetta. Suosituksissa on painotettu mm. johtamispalveluja ostavien kuntien vastuuta huolehtia riittävästä kirjastotoimen asiantuntijuudesta ja kehittämisressursista. Seutukirjastoja suunniteltaessa lähtökohdaksi olisi otettava kirjasto- ja tietopalvelujen alueellinen strateginen suunnittelu, kirjastopalvelujen peruspalveluluonne sekä henkilöstömäärän ja korkeakoulutetun henkilöstön riittävyys palvelupisteissä.

Erityisasiantuntijuuden jakamis- ja erikoistumismahdollisuuksia olisi selvitettävä alueellisesti. Kirjastojen oma aktiivinen osallistuminen kunnan tulevan palvelurakenteen suunnitteluun on välttämätöntä.

8.4 Kirjastohenkilöstön täydennyskoulutus

Kirjastohenkilöstölle järjestettiin 13 koulutustilaisuutta ja lisäksi yhteistyötilaisuuksia eri maakuntakirjastojen kanssa. Koulutuksiin osallistui kaikkiaan 595 henkilöä. Koulutuspäivien aiheina oli mm. johtaminen, nuoret ja sosiaalinen media, kirjallisuus, monikulttuurisuus, muutokoulutus ja sähköinen asiointi.

Koulutusten aiheet ovat vastanneet hyvin kysyntään ja koulutustarpeita on kyetty ennakoimaan. Koulutustarve on jatkuva mutta kirjastojen henkilökunnan täydennyskoulutus jää huomattavasti tavoitetasosta.

8.5 Kansainvälinen toiminta

Kirjastohenkilöstön osallistumista kansainvälisiin koulutuksiin ja kokouksiin tuettiin 11 000 eurolla. Matka-avustukset mahdollistavat kirjastohenkilöstön osallistumisen kansainvälisiin seminaareihin niin kotimaassa kuin ulkomaillakin. Matka-avustuksia myönnettiin 25; avustusta sai 24 henkilöä. Kirjastotoimi järjesti lisäksi opintomatkan Hollantiin. Opintomatkalle Hollantiin lähti mukaan rakentamisprosessin aloittaneita tai suunnittelevia ammattilaisia kirjastoista ympäri Suomea. Matkalle osallistui kaikkiaan 10 kirjastotoimenjohtajaa eri puolilta Suomea.

LIITTEET

Yleiset kirjastot 2008 ja 2009

Yleisten kirjastojen vertailua vuosina 2008-2009				
	2008	2009	Yksikkömuutos	%-muutos
Asukasluku	5 273 331	5 298 858	25 527	0
Kuntien lukumäärä (pl. Ahvenanmaa)	399	332	-67	-17
Kirjastot yhteensä (kpl)	888	863	-25	-3
Pääkirjastot	384	319	-65	-17
Sivukirjastot	449	496	47	10
Laitoskirjastot	55	48	-7	-13
Kirjastoautot	160	155	-5	-3
Pysäkkejä	13 188	12 925	-263	-2
Muita palvelupaikkoja	562	516	-46	-8
Aukiolotunteja	1 425 249	1 394 668	-30 581	-2
Henkilötyövuodet yht.	4 764	4 711	-53	-1
Kirjaston palkkaamat	4 217	4 198	-19	0
*josta kirj.amm.	3 536	3 568	32	1
Muut	547	514	-33	-6
Toimintakulut yht. €	279 009 213	289 058 559	10 049 346	4
Henkilöstökulut	158 199 585	161 660 232	3 460 647	2
Kirjastoaineistokulut	39 504 963	39 744 652	239 689	1
Kirjojen hankintakulut	25 518 565	25 261 651	-256 914	-1
Muut kirjastoaineistokulut	13 986 398	14 483 001	496 603	4
Toim.kulut €/as.	53	55	2	3
Seur.vuoden talousarvio	296 585 320	297 904 717	1 319 397	0
Kokonaislainaus (kpl)	99 777 194	98 827 118	-950 076	-1
Kirja-aineiston lainaus yht.	73 335 709	72 908 438	-427 271	-1
Käynnit ja lainaajat (kpl)				
Fyysisiä käyntejä	55 610 930	54 344 185	-1 266 745	-2
Fyysiset käynnit/asukasluku	11	10	0	-3
Verkkokäynnit	45 956 541	51 572 413	5 615 872	12
Lainaaaja	2 179 923	2 135 876	-44 047	-2
Hankinta yhteensä (kpl)	2127249	2100956	-26293	-1,24
Hankinta yht./1000 as. (kpl)	403	396	7	
Kirjahankinta yht. (kpl)	1763392	1741270	-22122	-1,25
Kirja-aineiston hankinta/1000 as. (kpl)	1793805	1770464	-23341	-1,3

Taulukko 1. Asukasluku vuodenvaihteessa 2007/2008 ja 2008/2009

POHJANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE JA YMPÄRISTÖKESKUS

Maakunnat: Etelä-Pohjanmaa Pirkanmaa
Keski-Pohjanmaa Pohjanmaa
Keski-Suomi

Maakunta Kunta	Asukasluku		Muutos% 2008-2009
	2008	2009	
Pirkanmaa	476 631	480 705	0,9
Akaa	14 109	14 225	0,8
Hämeenkyrö	10 276	10 327	0,5
Ikaalinen	7 483	7 453	-0,4
Juupajoki	2 206	2 173	-1,5
Kangasala	27 733	28 222	1,8
Kihniö	2 280	2 223	-2,5
Kuhmalampi	1 076	1 060	-1,5
Kylmäkoski	2 629	2 612	-0,6
Lempäälä	19 271	19 753	2,5
Mänttä-Vilppula	11 767	11 645	-1,0
Nokia	30 485	30 951	1,5
Orivesi	9 555	9 632	0,8
Parkano	7 132	7 115	-0,2
Pirkkala	15 788	16 154	2,3
Punkalaidun	3 405	3 373	-0,9
Pälkäne	6 970	6 989	0,3
Ruovesi	5 195	5 132	-1,2
Sastamala	24 593	24 519	-0,3
Tampere	207 866	209 552	0,8
Urajala	5 491	5 414	-1,4
Valkeakoski	20 394	20 542	0,7
Vesilahti	4 086	4 248	4,0
Virrat	7 693	7 629	-0,8
Ylöjärvi	29 148	29 762	2,1
Keski-Suomi	270 701	271 747	0,4
Hankasalmi	5 506	5 526	0,4
Joutsa	5 180	5 122	-1,1
Jyväskylä	126 546	128 028	1,2
Jämsä	23 398	23 167	-1,0
Kannonkoski	1 610	1 609	-0,1
Karstula	4 691	4 618	-1,6
Keuruu	10 919	10 896	-0,2
Kinnula	1 864	1 852	-0,6
Kivijärvi	1 402	1 363	-2,8
Konnevesi	3 027	2 978	-1,6
Kuhmoinen	2 703	2 639	-2,4
Kyyjärvi	1 575	1 558	-1,1
Laukaa	17 609	17 763	0,9
Luhanka	852	837	-1,8
Multia	1 963	1 953	-0,5
Muurame	8 990	9 178	2,1
Petäjävesi	3 859	3 887	0,7
Pihtipudas	4 784	4 700	-1,8
Saarijärvi	10 801	10 730	-0,7
Toivakka	2 347	2 367	0,9
Uurainen	3 265	3 321	1,7
Viitasaari	7 406	7 330	-1,0
Äänekoski	20 404	20 325	-0,4

Etelä-Pohjanmaa	193 815	193 511	-0,2
Alajärvi	10 698	10 634	-0,6
Alavus	9 530	9 471	-0,6
Evijärvi	2 827	2 780	-1,7
Ilmajoki	11 635	11 680	0,4
Isojoki	2 518	2 458	-2,4
Jalasjärvi	8 495	8 343	-1,8
Karjajoki	1 579	1 574	-0,3
Kauhajoki	14 428	14 379	-0,3
Kauhava	17 974	17 773	-1,1
Kuortane	4 073	4 019	-1,3
Kurikka	14 928	14 749	-1,2
Lappajärvi	3 564	3 517	-1,3
Lapua	14 178	14 234	0,4
Seinäjoki	55 356	56 211	1,5
Soini	2 526	2 455	-2,8
Teuva	6 158	6 077	-1,3
Töysä	3 258	3 235	-0,7
Vimpeli	3 332	3 302	-0,9
Ähtäri	6 758	6 620	-2,0
Pohjanmaa	174 987	175 985	0,6
Isokyrö	5016	4991	-0,5
Kaskinen	1485	1478	-0,5
Korsnäs	2240	2219	-0,9
Kristiinankaupunki	7389	7262	-1,7
Kruunupyö	6716	6716	0,0
Laihia	7664	7692	0,4
Luoto	4572	4651	1,7
Maalahti	5515	5549	0,6
Mustasaari	17936	18112	1,0
Närpiö	9443	9505	0,7
Oravainen	2204	2158	-2,1
Pedersören kunta	10665	10757	0,9
Pietarsaari	19569	19667	0,5
Uusikaarlepyy	7399	7429	0,4
Vaasa	57998	58597	1,0
Vähäkyrö	4697	4732	0,7
Vöyri-Maksamaa	4479	4470	-0,2
Keski-Pohjanmaa	70 964	71 029	0,1
Halsua	1 379	1 351	-2,0
Himanka	3 066	3 038	-0,9
Kannus	5 844	5 745	-1,7
Kaustinen	4 298	4 313	0,3
Kokkola	45 348	45 644	0,7
Lestijärvi	904	881	-2,5
Perho	3 017	3 020	0,1
Toholampi	3 590	3 536	-1,5
Veteli	3 518	3 501	-0,5
POHJANMAAN ELY	1 187 098	1 192 977	0,5

Taulukko 2. Kirjastojen toimintayksiköt 2008 ja 2009.

POHJANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE JA YMPÄRISTÖKESKUS

Maakunnat: Pirkanmaa, Keski-Suomi, Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa

Maakunta Kunta	Pääkirjastot		Sivukirjastot		Laitoskirjastot		Yhteensä		Muutos 2008- 2009	Kirjastoautot		Pysäkit		Muut palvelupaikat		Muutos 2008- 2009
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009		2008	2009	2008	2009	2008	2009	
Pirkanmaa	28	24	42	46	5	5	75	75	0	11	11	872	875	103	99	-4
Akaa	1	1	1	1	0	0	2	2	0	0	0	0	0	5	5	0
Hämeenkyrö	1	1	0	1	0	0	1	2	1	1	1	86	90	1	1	0
Ikaalinen	1	1	1	1	0	0	2	2	0	1	1	45	43	2	2	0
Juupajoki	1	1	2	2	0	0	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Kangasala	1	1	3	3	0	0	4	4	0	1	1	74	69	0	0	0
Kihniö	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	4	4	0
Kuhmalampi	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Kylmäkoski	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Lempäälä	1	1	2	2	0	0	3	3	0	0	0	48	48	2	2	0
Mänttä-Vilppula	2	1	2	3	0	0	4	4	0	0	0	0	0	3	6	3
Nokia	1	1	2	2	0	0	3	3	0	1	1	88	88	2	2	0
Orivesi	1	1	1	1	0	0	2	2	0	0	0	0	0	2	2	0
Parkano	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	6	5	-1
Pirkkala	1	1	1	1	0	0	2	2	0	0	0	1	1	2	2	0
Punkalaidun	1	1	0	0	0	0	1	1	0	1	1	5	5	0	0	0
Pälkäne	1	1	1	1	0	0	2	2	0	0	0	8	8	7	4	-3
Ruovesi	1	1	0	0	0	0	1	1	0	1	1	56	51	2	2	0
Sastamala	3	1	7	9	0	0	10	10	0	1	1	70	97	6	6	0
Tampere	1	1	14	14	5	5	20	20	0	2	2	155	155	49	48	-1
Urpala	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	32	32	0	0	0
Valkeakoski	1	1	1	1	0	0	2	2	0	1	1	63	66	1	1	0
Vesilampi	1	1	1	1	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Virrat	1	1	1	1	0	0	2	2	0	0	0	54	56	6	6	0
Ylöjärvi	2	1	2	2	0	0	4	3	-1	1	1	87	66	3	1	-2
Keski-Suomi	27	23	36	40	3	3	66	66	0	11	11	944	945	47	46	-1
Hankasalmi	1	1	2	2	0	0	3	3	0	1	1	85	87	0	0	0
Joutsa	1	1	1	1	0	0	2	2	0	0	0	1	0	2	2	0
Jyväskylä	3	1	12	14	2	2	17	17	0	3	3	172	168	2	0	-2
Jämsä	2	1	5	6	0	0	7	7	0	1	1	96	102	5	5	0
Kannonkoski	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	2	2	0
Karstula	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	2	2	0
Keuruu	1	1	3	3	1	1	5	5	0	1	1	92	94	0	0	0
Kinnula	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0
Kivijärvi	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Konnevesi	1	1	0	0	0	0	1	1	0	1	1	125	125	0	0	0
Kuhmoinen	1	1	4	4	0	0	5	5	0	0	0	1	1	1	1	0
Kyyjärvi	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0
Laukaa	1	1	3	3	0	0	4	4	0	1	1	85	85	0	0	0
Luhanka	1	1	1	1	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Multia	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	34	24	5	5	0
Muurame	1	1	2	2	0	0	3	3	0	0	0	5	5	0	0	0
Petäjävesi	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Pihtipudas	1	1	0	0	0	0	1	1	0	1	1	40	38	3	5	2
Saarijärvi	2	1	0	1	0	0	2	2	0	1	1	94	106	11	11	0
Toivakka	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	4	4	0
Uurainen	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	3	2	-1
Viitasaari	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	66	63	3	3	0
Äänekoski	1	1	3	3	0	0	4	4	0	1	1	48	47	2	2	0

Etelä-Pohjanmaa	26	19	11	14	3	2	40	35	-5	12	13	976	1 006	15	19	4
Alajärvi	2	1	0	1	0	0	2	2	0	1	1	57	58	0	0	0
Alavus	1	1	0	0	0	0	1	1	0	1	1	95	92	2	2	0
Evijärvi	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Ilmajoki	1	1	0	0	0	0	1	1	0	1	1	69	60	0	0	0
Isokki	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Jalasjärvi	1	1	0	0	0	0	1	1	0	1	1	58	57	2	2	0
Kanjoki	1	1	1	1	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Kauhajoki	1	1	2	2	0	0	3	3	0	1	1	59	59	0	0	0
Kauhava	4	1	1	3	0	0	5	4	-1	1	1	128	160	3	3	0
Kuortane	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0
Kurikka	2	1	0	1	0	0	2	2	0	2	2	157	153	0	0	0
Lappajärvi	1	1	0	0	0	0	1	1	0	1	1	66	66	0	0	0
Lapua	1	1	1	1	0	0	2	2	0	1	1	63	66	4	4	0
Seinäjoki	3	1	5	4	2	1	10	6	-4	1	2	152	162	4	8	4
Soini	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Teuva	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Toysä	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	14	14	0	0	0
Vimpeli	1	1	1	1	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Ähtäri	1	1	0	0	1	1	2	2	0	1	1	57	58	0	0	0
Pohjanmaa	17	17	36	36	5	5	58	58	0	8	8	566	565	49	48	-1
Isokyrö	1	1	1	1	0	0	2	2	0	0	0	3	2	3	3	0
Kaskinen	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	3	3	0
Korsnäs	1	1	0	0	0	0	1	1	0	1	1	21	21	0	0	0
Kristiinankaupunki	1	1	1	1	0	0	2	2	0	1	1	71	70	5	4	-1
Kruunupy	1	1	2	2	0	0	3	3	0	1	1	70	70	3	3	0
Laihia	1	1	0	0	0	0	1	1	0	1	1	73	76	0	0	0
Luoto	1	1	1	1	0	0	2	2	0	0	0	0	0	3	3	0
Maalahti	1	1	3	3	0	0	4	4	0	0	0	9	9	0	0	0
Mustasaari	1	1	5	5	1	1	7	7	0	1	1	71	72	1	1	0
Närpiö	1	1	5	5	0	0	6	6	0	1	1	47	47	2	2	0
Oravainen	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	20	20	0	0	0
Pedersören kunta	1	1	8	8	0	0	9	9	0	0	0	0	0	0	0	0
Pietarsaari	1	1	0	0	1	1	2	2	0	0	0	0	0	8	8	0
Uusikaarlepyy	1	1	2	2	0	0	3	3	0	0	0	8	8	4	4	0
Vaasa	1	1	5	5	3	3	9	9	0	1	1	88	88	15	15	0
Vähäkylä	1	1	2	2	0	0	3	3	0	0	0	0	0	1	1	0
Vöyri-Maksamaa	1	1	1	1	0	0	2	2	0	1	1	85	82	1	1	0
Keski-Pohjanmaa	12	9	3	5	1	1	16	15	-1	1	1	104	128	20	20	0
Halsua	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Himanka	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	14	0	0	0
Kannus	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	22	22	5	5	0
Kaustinen	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	3	3	0
Kokkola	4	1	2	4	1	1	7	6	-1	1	1	82	92	2	3	1
Lestijärvi	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	4	2	-2
Perho	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0
Toholampi	1	1	1	1	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Veteli	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	5	6	1
POHJANMAAN ELY	110	92	128	141	17	16	255	249	-6	43	44	3 462	3 519	234	232	-2

KUNTALIITOKSET 1.1.2009 lukien

(Alueliitoskuntien tiedot yhdistetty)

PIRKANMAA

Mänttä, Vilppula = Mänttä-Vilppula
Mouhijärvi, Vammala, Äetsä = Sastamala
Kuru, Ylöjärvi = Ylöjärvi

KESKI-SUOMI

Jyväskylä, Jyväskylän mlk, Korpilahti = Jyväskylä
Jämsä, Jämsänkoski = Jämsä
Pylikönmäki, Saarijärvi = Saarijärvi

ETELÄ-POHJANMAA

Alajärvi, Lehtimäki = Alajärvi
Alahärmä, Kauhava, Korttesjärvi, Ylihärmä = Kauhava
Jurva, Kurikka = Kurikka
Nurmo, Seinäjoki, Ylistaro = Seinäjoki

KESKI-POHJANMAA

Kokkola, Kälviä, Lohtaja, Ullava = Kokkola

Taulukko 3. Kirjastojen aukiolotunnit sekä niiden muutokset 2008-2009

POHJANMAA ELY

Maakunnat: Etelä-Pohjanmaa Pirkanmaa
Keski-Pohjanmaa Pohjanmaa
Keski-Suomi

Maakunta Kunta	Aukiolotunnit		Muutos, lkm	Muutos, %
	2008	2009		
Pirkanmaa	126 025	124 782	-1 243	-1,0
Akaa	4 666	4 609	-57	-1,2
Hämeenkyrö	3 215	4 057	842	26,2
Ikaalinen	1 766	1 841	75	4,2
Juupajoki	1 399	1 402	3	0,2
Kangasala	8 639	8 210	-429	-5,0
Kihniö	1 213	1 198	-15	-1,2
Kuhmalahti	1 524	1 556	32	2,1
Kylmäkoski	1 386	1 385	-1	-0,1
Lempäälä	6 149	6 091	-58	-0,9
Mänttä-Vilppula	4 675	4 621	-54	-1,2
Nokia	6 488	6 554	66	1,0
Orivesi	2 396	2 549	153	6,4
Parkano	2 108	2 153	45	2,1
Pirkkala	4 620	4 740	120	2,6
Punkalaidun	1 432	1 413	-19	-1,3
Pälkäne	3 748	3 477	-271	-7,2
Ruovesi	2 296	2 284	-12	-0,5
Sastamala	10 874	10 211	-663	-6,1
Tampere	38 364	38 013	-351	-0,9
Urjala	1 890	1 877	-13	-0,7
Valkeakoski	4 282	4 152	-130	-3,0
Vesilähti	2 380	2 360	-20	-0,8
Virrat	3 565	3 057	-508	-14,2
Ylöjärvi	6 950	6 972	22	0,3
Keski-Suomi	95 199	94 648	-551	-0,6
Hankasalmi	3 845	3 853	8	0,2
Joutsa	3 475	3 567	92	2,6
Jyväskylä	25 352	27 026	1 674	6,6
Jämsä	9 315	7 722	-1 593	-17,1
Kannonkoski	1 560	1 576	16	1,0
Karstula	2 028	2 053	25	1,2
Keuruu	5 262	5 274	12	0,2
Kinnula	1 337	1 356	19	1,4
Kivijärvi	1 338	1 317	-21	-1,6
Konnevesi	2 932	2 730	-202	-6,9
Kuhmoinen	2 556	2 516	-40	-1,6
Kyyjärvi	1 154	1 106	-48	-4,2
Laukaa	6 455	6 319	-136	-2,1
Luhanka	1 815	1 962	147	8,1
Multia	1 387	1 472	85	6,1
Muurame	2 980	2 855	-125	-4,2
Petäjävesi	1 576	1 513	-63	-4,0
Pihtipudas	2 071	2 089	18	0,9
Saarijärvi	4 307	4 151	-156	-3,6
Toivakka	1 506	1 514	8	0,5
Uurainen	1 904	1 901	-3	-0,2
Viitasaari	2 700	2 431	-269	-10,0
Äänekoski	8 344	8 345	1	0,0

Etelä-Pohjanmaa	64 695	64 468	-227	-0,4
Alajärvi	3 856	4 037	181	4,7
Alavus	3 133	3 002	-131	-4,2
Evijärvi	1 816	1 767	-49	-2,7
Ilmajoki	3 108	1 795	-1 313	-42,2
Isojoki	1 479	1 440	-39	-2,6
Jalasjärvi	2 886	2 844	-42	-1,5
Karjajoki	1 250	1 356	106	8,5
Kauhajoki	3 446	3 425	-21	-0,6
Kauhava	7 443	8 074	631	8,5
Kuortane	1 745	1 758	13	0,7
Kurikka	4 593	4 651	58	1,3
Lappajärvi	2 457	2 477	20	0,8
Lapua	3 961	3 865	-96	-2,4
Seinäjoki	12 010	12 858	848	7,1
Soini	2 123	2 174	51	2,4
Teuva	2 560	2 565	5	0,2
Töysä	1 806	1 794	-12	-0,7
Vimpeli	1 808	1 783	-25	-1,4
Ähtäri	3 215	2 803	-412	-12,8
Pohjanmaa	76 173	75 508	-665	-0,9
Isokyrö	2 039	2 049	10	0,5
Kaskinen	1 283	1 269	-14	-1,1
Korsnäs	1 724	1 724	0	0,0
Kristiinankaupunki	5 260	5 271	11	0,2
Kruunupyö	4 785	4 633	-152	-3,2
Laihia	2 745	2 774	29	1,1
Luoto	2 896	2 903	7	0,2
Maalahti	4 782	4 870	88	1,8
Mustasaari	7 702	7 367	-335	-4,3
Närpiö	6 013	5 395	-618	-10,3
Oravainen	1 420	1 320	-100	-7,0
Pedersören kunta	7 671	7 616	-55	-0,7
Pietarsaari	3 600	3 446	-154	-4,3
Uusikaarlepyy	4 234	4 275	41	1,0
Vaasa	13 473	14 059	586	4,3
Vähäkyrö	3 508	3 505	-3	-0,1
Vöyri-Maksamaa	3 038	3 032	-6	-0,2
Keski-Pohjanmaa	24 713	24 739	26	0,1
Halsua	1 264	1 274	10	0,8
Himanka	1 532	1 528	-4	-0,3
Kannus	2 282	2 395	113	5,0
Kaustinen	1 489	1 505	16	1,1
Kokkola	11 472	11 457	-15	-0,1
Lestijärvi	1 254	1 184	-70	-5,6
Perho	1 666	1 642	-24	-1,4
Toholampi	2 215	2 204	-11	-0,5
Veteli	1 539	1 550	11	0,7
POHJANMAAN ELY	386 805	384 145	-2 660	-0,7

Taulukko 4. Kirjastojen kokonaislainat, kirjallainat, muut lainat, muutos, saadut kaukolainat ja lainat/asukas 2008-2009.

POHJANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE JA YMPÄRISTÖKESKUS

Maakunnat: Pirkanmaa, Keski-Suomi, Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa

Maakunta Kunta	Kokonaislainaus		Muutos, % 2008-2009	Kirjalainat		Muutos, % 2008-2009	Muut lainat		Muutos, % 2008-2009	Saadut kaukolainat		Kok.lainaus/ asukas	
	2008	2009		2008	2009		2008	2009		2008	2009	2008	2009
Pirkanmaa	10 042 314	10 214 795	1,7	7 276 378	7 439 189	2,2	2 661 176	2 474 446	-7,0	104 760	107 050	21,1	21,2
Akaa	253 055	251 193	-0,7	186 789	183 175	-1,9	58 466	55 623	-4,9	7 800	9 478	17,9	17,7
Hämeenkyrö	213 732	211 017	-1,3	171 130	167 295	-2,2	39 067	37 720	-3,4	3 535	3 794	20,8	20,4
Ikaalinen	79 824	84 855	6,3	66 657	69 992	5,0	11 626	11 721	0,8	1 541	2 068	10,7	11,4
Juupajoki	24 764	26 752	8,0	20 759	22 302	7,4	3 111	3 157	1,5	894	1 152	11,2	12,3
Kangasala	535 926	523 796	-2,3	387 537	384 855	-0,7	141 671	131 108	-7,5	6 718	26	19,3	18,6
Kihniö	34 313	29 744	-13,3	24 394	21 846	-10,4	8 515	6 125	-28,1	1 404	1 512	15,0	13,4
Kuhmalampi	20 338	21 490	5,7	15 451	15 665	1,4	4 652	5 442	17,0	235	214	18,9	20,3
Kylmäkoski	23 187	23 811	2,7	19 939	20 087	0,7	2 767	2 643	-4,5	481	843	8,8	9,1
Lempäälä	377 652	397 517	5,3	270 216	289 959	7,3	102 074	96 363	-5,6	5 362	6 177	19,6	20,1
Mänttä-Vilppula	161 771	158 831	-1,8	125 523	122 457	-2,4	30 601	29 758	-2,8	5 647	4 905	13,7	13,6
Nokia	529 916	566 486	6,9	419 520	450 637	7,4	101 075	99 102	-2,0	9 321	10 298	17,4	18,3
Orivesi	155 826	179 169	15,0	108 595	123 518	13,7	43 689	48 965	12,1	3 542	3 438	16,3	18,6
Parkano	119 255	119 114	-0,1	94 033	91 224	-3,0	19 954	20 646	3,5	5 268	6 109	16,7	16,7
Pirkkala	312 293	319 992	2,5	243 217	250 410	3,0	64 741	60 998	-5,8	4 335	4 869	19,8	19,8
Punkalaidun	57 377	58 932	2,7	38 097	37 542	-1,5	17 504	18 809	7,5	1 776	2 232	16,9	17,5
Pälkäne	105 601	109 544	3,7	87 106	85 152	-2,2	18 438	20 994	13,9	57	2 414	15,2	15,7
Ruovesi	101 157	94 285	-6,8	74 504	70 777	-5,0	25 606	21 996	-14,1	1 047	512	19,5	18,4
Sastamala	429 255	427 249	-0,5	339 074	337 034	-0,6	79 643	76 886	-3,5	10 538	9 585	17,5	17,4
Tampere	5 187 845	5 251 438	1,2	3 623 012	3 686 781	1,8	1 544 802	1 405 959	-9,0	20 031	25 126	25,0	25,1
Urala	82 363	80 573	-2,2	58 202	58 134	-0,1	22 027	19 840	-9,9	2 134	2 071	15,0	14,9
Valkeakoski	382 919	366 762	-4,2	275 764	267 800	-2,9	100 677	86 233	-14,3	6 478	6 677	18,8	17,9
Vesilampi	86 779	89 689	3,4	63 121	67 233	6,5	22 478	19 216	-14,5	1 180	1 990	21,2	21,1
Virrat	131 560	134 978	2,6	98 012	102 397	4,5	32 380	30 051	-7,2	1 168	1 237	17,1	17,7
Ylöjärvi	635 606	687 578	8,2	465 726	512 917	10,1	165 612	165 091	-0,3	4 268	323	21,8	23,1
Keski-Suomi	5 671 172	5 514 407	-2,8	4 187 471	4 114 232	-1,7	1 441 228	1 270 680	-11,8	42 473	47 290	20,9	20,3
Hankasalmi	101 601	101 258	-0,3	81 610	82 148	0,7	19 428	17 692	-8,9	563	496	18,5	18,3
Joutsa	82 063	79 671	-2,9	64 963	62 732	-3,4	16 911	16 120	-4,7	189	198	15,8	15,6
Jyväskylä	3 025 043	2 960 345	-2,1	2 191 989	2 178 467	-0,6	820 666	719 448	-12,3	12 388	8 956	23,9	23,1
Jämsä	431 044	397 562	-7,8	340 766	322 202	-5,4	89 815	69 883	-22,2	463	394	18,4	17,2
Kannonkoski	26 500	27 114	2,3	19 174	19 090	-0,4	6 654	6 896	3,6	672	883	16,5	16,9
Karstula	95 437	94 055	-1,4	61 716	61 460	-0,4	29 331	26 754	-8,8	4 390	4 690	20,3	20,4
Keuruu	206 281	193 028	-6,4	154 425	141 292	-8,5	47 263	43 579	-7,8	4 593	6 111	18,9	17,7
Kinnula	32 628	31 187	-4,4	23 490	23 274	-0,9	8 140	6 426	-21,1	998	1 229	17,5	16,8
Kivijärvi	23 061	20 420	-11,5	13 824	13 134	-5,0	7 701	6 141	-20,3	1 536	953	16,4	15,0
Konovesi	47 102	44 748	-5,0	39 830	37 706	-5,3	7 099	6 678	-5,9	173	184	15,6	15,0
Kuhmoinen	48 374	44 111	-8,8	34 181	32 013	-6,3	13 493	11 169	-17,2	700	657	17,9	16,7
Kyyjärvi	23 702	23 850	0,6	17 365	17 549	1,1	5 122	4 693	-8,4	1 215	1 423	15,0	15,3
Laukaa	332 155	337 752	1,7	252 802	259 841	2,8	79 008	73 026	-7,6	345	355	18,9	19,0
Luhanka	11 201	10 306	-8,0	7 891	7 362	-6,7	2 803	2 290	-18,3	507	644	13,1	12,3
Multia	36 227	39 572	9,2	25 416	28 545	12,3	9 385	9 142	-2,6	1 426	1 600	18,5	20,3
Muurame	206 332	204 814	-0,7	154 344	151 688	-1,7	50 632	49 541	-2,2	1 356	1 918	23,0	22,3
Petäjävesi	54 032	57 006	5,5	38 579	41 825	8,4	15 374	14 652	-4,7	79	42	14,0	14,7
Pihtipudas	87 973	79 963	-9,1	62 186	56 706	-8,8	23 081	20 174	-12,6	2 706	2 653	18,4	17,0
Saarijärvi	222 289	207 364	-6,7	155 478	142 561	-8,3	63 372	54 121	-14,6	3 439	7 492	20,6	19,3
Toivakka	38 393	36 331	-5,4	28 962	27 710	-4,3	8 880	7 615	-14,2	551	687	16,4	15,3
Uurainen	45 098	47 167	4,6	33 221	33 947	2,2	11 568	12 288	6,2	309	434	13,8	14,2
Viitasaari	138 328	134 802	-2,5	102 374	97 608	-4,7	34 411	33 598	-2,4	1 543	2 090	18,7	18,4
Äänekoski	356 308	341 981	-4,0	282 885	275 372	-2,7	71 091	58 754	-17,4	2 332	3 201	17,5	16,8
Etelä-Pohjanmaa	3 671 153	3 631 046	-1,1	2 790 684	2 761 298	-1,1	854 398	795 314	-6,9	26 071	30 163	18,9	18,8
Alajärvi	218 523	203 125	-7,0	156 037	146 190	-6,3	58 832	51 314	-12,8	3 654	3 214	20,4	19,1
Alaus	209 760	201 568	-3,9	144 408	136 510	-5,5	63 981	60 965	-4,7	1 371	1 335	22,0	21,3
Evijärvi	60 029	55 543	-7,5	42 633	39 734	-6,8	16 671	13 871	-16,8	725	1 182	21,2	20,0
Ilmajoki	156 839	155 344	-1,0	132 474	132 200	-0,2	24 308	21 867	-10,0	57	120	13,5	13,3
Isojoki	31 642	32 274	2,0	23 456	24 089	2,7	6 747	6 517	-3,4	1 439	1 493	12,6	13,1
Jalasjärvi	136 755	127 590	-6,7	107 146	99 023	-7,6	28 836	26 054	-9,6	773	905	16,1	15,3
Karjoki	28 988	27 637	-4,7	20 407	19 456	-4,7	6 040	5 779	-4,3	2 541	2 250	18,4	17,6
Kauhajoki	340 812	319 583	-6,2	242 093	227 289	-6,1	95 335	84 861	-11,0	3 384	4 206	23,6	22,2
Kauhava	331 135	320 938	-3,1	248 871	238 424	-4,2	80 946	78 534	-3,0	1 318	1 302	18,4	18,1
Kuortane	59 230	61 259	3,4	44 959	46 822	4,1	14 007	13 709	-2,1	264	226	14,5	15,2
Kurikka	240 715	250 869	4,2	191 162	196 058	2,6	48 664	49 776	2,3	889	2 386	16,1	17,0
Lappajärvi	77 653	76 591	-1,4	58 632	59 029	0,7	18 195	16 045	-11,8	826	901	21,8	21,8
Lapua	287 362	278 900	-2,9	215 499	208 290	-3,3	70 947	65 171	-6,8	916	978	20,3	19,6
Seinäjoki	1 100 508	1 117 560	1,5	868 284	888 301	2,3	230 425	210 084	-8,8	1 799	1 628	19,9	19,9
Soini	64 078	62 525	-2,4	53 626	51 340	-4,3	9 280	9 148	-1,4	1 172	1 404	25,4	25,5
Teuva	125 053	129 305	3,4	84 757	88 662	4,6	37 657	36 755	-2,4	2 639	2 979	20,3	21,3
Töysä	41 222	42 463	3,0	32 529	32 240	-0,9	8 361	9 116	9,0	332	785	12,7	13,1
Vimpeli	57 039	57 178	0,2	43 944	45 208	2,9	11 809	10 188	-13,7	1 286	1 064	17,1	17,3
Ahtäri	103 810	110 794	6,7	79 767	82 433	3,3	23 357	25 560	9,4	686	1 805	15,4	16,7

Maakunta	Kokonaislainaus		Muutos, % 2008-2009	Kirjalainat		Muutos, % 2008-2009	Muut lainat		Muutos, % 2008-2009	Saadut kaukolainat		Kok.lainaus/ asukas	
	2008	2009		2008	2009		2008	2009		2008	2009	2008	2009
Pohjanmaa	3 068 898	3 064 761	-0,1	2 303 435	2 299 697	-0,2	758 057	724 593	-4,4	7 406	7 898	17,5	17,4
Isokyrö	93 768	92 218	-1,7	68 645	68 357	-0,4	24 823	22 678	-8,6	300	461	18,7	18,5
Kaskinen	22 894	23 653	3,3	16 695	17 014	1,9	5 660	5 641	-0,3	539	731	15,4	16,0
Korsnäs	23 999	24 016	0,1	18 077	19 136	5,9	5 818	4 826	-17,1	104	39	10,7	10,8
Kristiinankaupunki	87 805	82 800	-5,7	71 295	69 798	-2,1	15 844	12 240	-22,7	666	607	11,9	11,4
Kruunupyö	105 009	105 031	0,0	84 270	83 072	-1,4	20 418	20 892	2,3	321	399	15,6	15,6
Laihia	124 804	118 945	-4,7	95 470	92 044	-3,6	28 984	25 559	-11,8	350	442	16,3	15,5
Luoto	107 957	109 203	1,2	86 704	88 086	1,6	21 174	20 105	-5,0	79	400	23,6	23,5
Maalahti	53 687	50 415	-6,1	52 510	48 932	-6,8	1 078	1 188	10,2	99	145	9,7	9,1
Mustasaari	311 977	308 015	-1,3	227 337	225 253	-0,9	84 468	81 033	-4,1	172	149	17,4	17,0
Närpiö	132 039	128 680	-2,5	106 250	102 196	-3,8	25 375	25 409	0,1	414	415	14,0	13,5
Oravainen	31 826	32 979	3,6	25 541	26 852	5,1	6 173	5 912	-4,2	112	109	14,4	15,3
Pedersören kunta	155 130	149 731	-3,5	134 602	127 416	-5,3	20 157	21 009	4,2	371	301	14,5	13,9
Pietarsaari	347 198	348 325	0,3	287 478	283 607	-1,3	58 932	60 397	2,5	788	729	17,7	17,7
Uusikaarlepyy	83 876	83 527	-0,4	71 783	70 831	-1,3	11 636	11 534	-0,9	457	518	11,3	11,2
Vaasa	1 241 767	1 263 249	1,7	842 373	864 137	2,6	397 442	376 706	-5,2	1 952	1 554	21,4	21,6
Vähäkylä	77 371	78 043	0,9	60 368	60 276	-0,2	16 596	16 623	0,2	407	699	16,5	16,5
Vöyri-Maksamaa	67 791	65 931	-2,7	54 037	52 690	-2,5	13 479	12 841	-4,7	275	200	15,1	14,7
Keski-Pohjanmaa	1 309 595	1 271 695	-2,9	942 817	916 039	-2,8	353 374	327 193	-7,4	13 404	11 220	18,5	17,9
Halsua	12 070	11 439	-5,2	10 407	8 864	-14,8	1 623	2 190	34,9	40	304	8,8	8,5
Himanka	56 524	55 818	-1,2	40 742	39 298	-3,5	15 044	15 278	1,6	738	571	18,4	18,4
Kannus	114 498	113 306	-1,0	87 433	84 847	-3,0	24 760	24 017	-3,0	2 305	2 586	19,6	19,7
Kaustinen	84 207	88 729	5,4	60 247	62 627	4,0	22 269	21 564	-3,2	1 691	2 955	19,6	20,6
Kokkola	859 359	821 347	-4,4	603 392	580 575	-3,8	250 877	226 690	-9,6	5 090	3 120	19,0	18,0
Lestijärvi	9 930	10 087	1,6	8 165	7 691	-5,8	1 391	1 736	24,8	374	577	11,0	11,4
Perho	53 041	48 862	-7,9	37 306	36 099	-3,2	14 920	12 249	-17,9	815	134	17,6	16,2
Toholampi	73 863	71 895	-2,7	59 367	56 065	-5,6	13 912	13 960	0,3	584	801	20,6	20,3
Veteli	46 103	50 212	8,9	35 758	39 973	11,8	8 578	9 509	10,9	1 767	172	13,1	14,3
Pohjanmaan ELY	23 763 132	23 696 704	-0,3	17 500 785	17 530 455	0,2	6 068 233	5 592 226	-7,8	194 114	203 621	20,0	19,9

KUNTALIITOKSET 1.1.2009 lukien (Alueliitoskuntien tiedot yhdistetty)

PIRKANMAA

Mänttä, Vilppula = Mänttä-Vilppula
Mouhijärvi, Vammala, Äetsä = Sastamala
Kuru, Ylöjärvi = Ylöjärvi

ETELÄ-POHJANMAA

Alajärvi, Lehtimäki = Alajärvi
Alahärmä, Kauhava, Korttesjärvi, Ylihärmä = Kauhava
Jurva, Kurikka = Kurikka
Nurmo, Seinäjoki, Ylistaro = Seinäjoki

KESKI-SUOMI

Jyväskylä, Jyväskylän mlk, Korpilahti = Jyväskylä
Jämsä, Jämsänkoski = Jämsä
Pylkönmäki, Saarijärvi = Saarijärvi
Pylkönmäki, Saarijärvi = Saarijärvi

KESKI-POHJANMAA

Kokkola, Kälvä, Lohtaja, Ullava = Kokkola

Taulukko 5. Lainaajia, niiden muutos ja lainaajia (%) asukkaista 2008-2009.

POHJANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE JA YMPÄRISTÖKESKUS

Maakunnat: Pirkanmaa, Keski-Suomi, Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa

Maakunta Kunta	Lainaajia		Muutos, kpl	Muutos, %	Lainaajia % asukkaista	
	2008	2009			2008-2009	2008-2009
Pirkanmaa	194 525	193 760	-765	-0,4	40,8	40,3
Akaa	5 751	5 654	-97	-1,7	40,8	39,7
Hämeenkyrö	4 189	3 769	-420	-10,0	40,8	36,5
Ikaalinen	2 723	2 718	-5	-0,2	36,4	36,5
Juupajoki	574	558	-16	-2,8	26,0	25,7
Kangasala	11 500	11 297	-203	-1,8	41,5	40,0
Kihniö	725	686	-39	-5,4	31,8	30,9
Kuhmalampi	546	539	-7	-1,3	50,7	50,8
Kylmäkoski	475	500	25	5,3	18,1	19,1
Lempäälä	4 762	4 885	123	2,6	24,7	24,7
Mänttä-Vilppula	4 294	4 626	332	7,7	36,5	39,7
Nokia	9 888	10 146	258	2,6	32,4	32,8
Orivesi	3 451	3 850	399	11,6	36,1	40,0
Parkano	2 696	2 751	55	2,0	37,8	38,7
Pirkkala	7 456	7 608	152	2,0	47,2	47,1
Punkalaidun	1 087	1 127	40	3,7	31,9	33,4
Päikäne	2 523	2 643	120	4,8	36,2	37,8
Ruovesi	2 241	2 190	-51	-2,3	43,1	42,7
Sastamala	8 857	8 374	-483	-5,5	36,0	34,2
Tampere	91 606	90 462	-1 144	-1,2	44,1	43,2
Urjala	1 674	1 651	-23	-1,4	30,5	30,5
Valkeakoski	9 026	8 943	-83	-0,9	44,3	43,5
Vesilampi	1 719	1 751	32	1,9	42,1	41,2
Virrat	3 377	3 425	48	1,4	43,9	44,9
Ylöjärvi	13 385	13 607	222	1,7	45,9	45,7
Keski-Suomi	120 590	113 456	-7 134	-5,9	44,5	41,8
Hankasalmi	2 163	2 145	-18	-0,8	39,3	38,8
Joutsa	2 501	2 402	-99	-4,0	48,3	46,9
Jyväskylä	59 547	54 983	-4 564	-7,7	47,1	42,9
Jämsä	9 370	8 116	-1 254	-13,4	40,0	35,0
Kannonkoski	638	632	-6	-0,9	39,6	39,3
Karstula	2 166	2 099	-67	-3,1	46,2	45,5
Keuruu	4 530	4 600	70	1,5	41,5	42,2
Kinnula	727	712	-15	-2,1	39,0	38,4
Kivijärvi	574	545	-29	-5,1	40,9	40,0
Konnevesi	1 259	1 265	6	0,5	41,6	42,5
Kuhmoinen	1 763	1 733	-30	-1,7	65,2	65,7
Kyyjärvi	536	495	-41	-7,6	34,0	31,8
Laukaa	7 143	7 074	-69	-1,0	40,6	39,8
Luhanka	296	317	21	7,1	34,7	37,9
Multia	784	768	-16	-2,0	39,9	39,3
Muurame	4 680	4 428	-252	-5,4	52,1	48,2
Petäjävesi	1 432	1 467	35	2,4	37,1	37,7
Pihtipudas	1 902	1 893	-9	-0,5	39,8	40,3
Saarijärvi	4 910	4 680	-230	-4,7	45,5	43,6
Toivakka	752	715	-37	-4,9	32,0	30,2
Uurainen	1 372	1 439	67	4,9	42,0	43,3
Viitasaari	2 951	2 765	-186	-6,3	39,8	37,7
Äänekoski	8 594	8 183	-411	-4,8	42,1	40,3

Maakunta Kunta	Lainaajia		Muutos, kpl	Muutos, %	Lainaajia % asukkaista	
	2008	2009			2008-2009	2008-2009
Etelä-Pohjanmaa	86 098	86 031	-67	-0,1	44,4	44,5
Alajärvi	5 735	5 937	202	3,5	53,6	55,8
Alavus	4 077	3 998	-79	-1,9	42,8	42,2
Evijärvi	1 584	1 618	34	2,1	56,0	58,2
Ilmajoki	4 079	4 517	438	10,7	35,1	38,7
Isojoki	743	779	36	4,8	29,5	31,7
Jalasjärvi	3 270	3 130	-140	-4,3	38,5	37,5
Karjoki	511	506	-5	-1,0	32,4	32,1
Kauhajoki	5 939	5 958	19	0,3	41,2	41,4
Kauhava	7 594	6 891	-703	-9,3	42,2	38,8
Kuortane	1 434	1 442	8	0,6	35,2	35,9
Kurikka	4 946	5 026	80	1,6	33,1	34,1
Lappajärvi	1 991	1 893	-98	-4,9	55,9	53,8
Lapua	5 733	5 513	-220	-3,8	40,4	38,7
Seinäjoki	28 019	28 428	409	1,5	50,6	50,6
Soini	1 612	1 681	69	4,3	63,8	68,5
Teuva	3 029	2 998	-31	-1,0	49,2	49,3
Töysä	1 036	1 060	24	2,3	31,8	32,8
Vimpeli	1 899	2 016	117	6,2	57,0	61,1
Ähtäri	2 867	2 640	-227	-7,9	42,4	39,9
Pohjanmaa	71 362	70 037	-1 325	-1,9	40,8	39,8
Isokyrö	2 156	2 065	-91	-4,2	43,0	41,4
Kaskinen	649	651	2	0,3	43,7	44,0
Korsnäs	900	875	-25	-2,8	40,2	39,4
Kristiinankaupunki	3 333	3 416	83	2,5	45,1	47,0
Kruunupyö	2 861	2 930	69	2,4	42,6	43,6
Laihia	2 911	2 841	-70	-2,4	38,0	36,9
Luoto	1 673	1 689	16	1,0	36,6	36,3
Maalampi	1 765	1 776	11	0,6	32,0	32,0
Mustasaari	7 088	6 797	-291	-4,1	39,5	37,5
Närpiö	3 627	3 608	-19	-0,5	38,4	38,0
Oravainen	810	727	-83	-10,2	36,8	33,7
Pedersören kunta	3 184	3 108	-76	-2,4	29,9	28,9
Pietarsaari	9 269	9 103	-166	-1,8	47,4	46,3
Uusikaarlepyy	3 132	2 968	-164	-5,2	42,3	40,0
Vaasa	24 453	24 293	-160	-0,7	42,2	41,5
Vähäkyrö	1 662	1 628	-34	-2,0	35,4	34,4
Vöyri-Maksamaa	1 889	1 562	-327	-17,3	42,2	34,9
Keski-Pohjanmaa	34 146	33 761	-385	-1,1	48,1	47,5
Halsua	380	380	0	0,0	27,6	28,1
Himanka	1 290	1 247	-43	-3,3	42,1	41,0
Kannus	2 601	2 523	-78	-3,0	44,5	43,9
Kaustinen	1 960	1 993	33	1,7	45,6	46,2
Kokkola	22 808	22 285	-523	-2,3	50,3	48,8
Lestijärvi	362	348	-14	-3,9	40,0	39,5
Perho	1 497	1 642	145	9,7	49,6	54,4
Toholampi	1 610	1 580	-30	-1,9	44,8	44,7
Veteli	1 638	1 763	125	7,6	46,6	50,4
Pohjanmaan ELY	506 721	497 045	-9 676	-1,9	42,7	41,7

KUNTALIITOKSET 1.1.2009 lukien (Alueliitoskuntien tiedot yhdistetty)

PIRKANMAA

Mänttä, Vilppula = Mänttä-Vilppula
Mouhijärvi, Vammala, Äetsä = Sastamala
Kuru, Ylöjärvi = Ylöjärvi

ETELÄ-POHJANMAA

Alajärvi, Lehtimäki = Alajärvi
Alahärmä, Kauhava, Kortesejärvi, Ylihärmä = Kauhava
Jurva, Kurikka = Kurikka
Nurmo, Seinäjoki, Ylistaro = Seinäjoki

KESKI-SUOMI

Jyväskylä, Jyväskylän mlk, Korpilahti = Jyväskylä
Jämsä, Jämsänkoski = Jämsä
Pylkönmäki, Saarijärvi = Saarijärvi
Pylkönmäki, Saarijärvi = Saarijärvi

KESKI-POHJANMAA

Kokkola, Kälviä, Lohtaja, Ullava = Kokkola

Taulukko 6. Kirjastokäynnit yhteensä, muutos ja käynnit asukasta kohti 2008-2009.

POHJANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE JA YMPÄRISTÖKESKUS

Maakunnat: Pirkanmaa, Keski-Suomi, Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa

Maakunta Kunta	Käynnit yhteensä		Muutos, lkm	Muutos, %	Käynnit/asukas	
	2008	2009	2008-2009	2008-2009	2008	2009
Pirkanmaa	5 107 377	5 004 408	-102 969	-2,0	10,7	10,4
Akaa	171 478	169 833	-1 645	-1,0	12,2	11,9
Hämeenkyrö	87 719	84 804	-2 915	-3,3	8,5	8,2
Ikaalinen	50 611	48 335	-2 276	-4,5	6,8	6,5
Juupajoki	16 898	16 872	-26	-0,2	7,7	7,8
Kangasala	290 584	275 300	-15 284	-5,3	10,5	9,8
Kihniö	35 856	30 523	-5 333	-14,9	15,7	13,7
Kuhmalampi	17 000	18 000	1 000	5,9	15,8	17,0
Kylmäkoski	13 150	13 642	492	3,7	5,0	5,2
Lempäälä	157 809	166 896	9 087	5,8	8,2	8,4
Mänttä-Vilppula	85 550	83 258	-2 292	-2,7	7,3	7,1
Nokia	232 115	219 480	-12 635	-5,4	7,6	7,1
Orivesi	71 284	73 658	2 374	3,3	7,5	7,6
Parkano	94 972	87 808	-7 164	-7,5	13,3	12,3
Pirkkala	175 508	174 580	-928	-0,5	11,1	10,8
Punkalaidun	30 426	24 815	-5 611	-18,4	8,9	7,4
Pälkäne	79 811	71 556	-8 255	-10,3	11,5	10,2
Ruovesi	63 625	59 519	-4 106	-6,5	12,2	11,6
Sastamala	171 526	174 032	2 506	1,5	7,0	7,1
Tampere	2 590 866	2 544 563	-46 303	-1,8	12,5	12,1
Ujjala	43 732	42 066	-1 666	-3,8	8,0	7,8
Valkeakoski	214 423	203 594	-10 829	-5,1	10,5	9,9
Vesilahti	45 400	45 500	100	0,2	11,1	10,7
Virrat	78 808	79 281	473	0,6	10,2	10,4
Ylöjärvi	288 226	296 493	8 267	2,9	9,9	10,0
Keski-Suomi	2 878 965	2 750 927	-128 038	-4,4	10,6	10,1
Hankasalmi	45 426	48 718	3 292	7,2	8,3	8,8
Joutsa	80 299	73 580	-6 719	-8,4	15,5	14,4
Jyväskylä	1 190 628	1 197 152	6 524	0,5	9,4	9,4
Jämsä	202 182	159 321	-42 861	-21,2	8,6	6,9
Kannonkoski	16 000	16 000	0	0,0	9,9	9,9
Karstula	48 612	47 460	-1 152	-2,4	10,4	10,3
Keuruu	103 293	102 940	-353	-0,3	9,5	9,4
Kinnula	42 870	41 997	-873	-2,0	23,0	22,7
Kivijärvi	12 160	12 220	60	0,5	8,7	9,0
Konovesi	35 027	26 329	-8 698	-24,8	11,6	8,8
Kuhmoinen	44 950	41 613	-3 337	-7,4	16,6	15,8
Kyyjärvi	13 320	13 650	330	2,5	8,5	8,8
Laukaa	250 336	207 910	-42 426	-16,9	14,2	11,7
Luhanka	7 021	7 145	124	1,8	8,2	8,5
Multia	21 787	21 202	-585	-2,7	11,1	10,9
Muurame	95 893	88 879	-7 014	-7,3	10,7	9,7
Petäjävesi	32 859	27 619	-5 240	-15,9	8,5	7,1
Pihtipudas	65 687	60 773	-4 914	-7,5	13,7	12,9
Saarjärvi	138 732	126 303	-12 429	-9,0	12,8	11,8
Toivakka	18 206	18 192	-14	-0,1	7,8	7,7
Uurainen	24 963	24 771	-192	-0,8	7,6	7,5
Viitasaari	80 796	81 011	215	0,3	10,9	11,1
Äänekoski	307 918	306 142	-1 776	-0,6	15,1	15,1
Etelä-Pohjanmaa	1 868 559	1 805 424	-63 135	-3,4	9,6	9,3
Alajärvi	117 168	117 893	725	0,6	11,0	11,1
Alavus	113 363	111 030	-2 333	-2,1	11,9	11,7
Evijärvi	27 207	28 516	1 309	4,8	9,6	10,3
Ilmajoki	89 253	107 823	18 570	20,8	7,7	9,2
Isjoki	23 885	21 536	-2 349	-9,8	9,5	8,8
Jalasjärvi	72 945	72 750	-195	-0,3	8,6	8,7
Karijoki	10 240	11 291	1 051	10,3	6,5	7,2
Kauhajoki	162 457	151 498	-10 959	-6,7	11,3	10,5
Kauhava	211 358	186 048	-25 310	-12,0	11,8	10,5
Kuortane	38 951	38 596	-355	-0,9	9,6	9,6
Kurikka	122 888	118 270	-4 618	-3,8	8,2	8,0
Lappajärvi	48 534	45 286	-3 248	-6,7	13,6	12,9
Lapua	126 900	118 804	-8 096	-6,4	9,0	8,3
Seinäjoki	443 958	424 762	-19 196	-4,3	8,0	7,6
Soini	44 918	43 016	-1 902	-4,2	17,8	17,5
Teuva	101 286	98 997	-2 289	-2,3	16,4	16,3
Töysä	21 563	18 515	-3 048	-14,1	6,6	5,7
Vimpeli	25 378	25 394	16	0,1	7,6	7,7
Ähtäri	66 307	65 399	-908	-1,4	9,8	9,9

Maakunta Kunta	Käynnit yhteensä		Muutos, lkm	Muutos, %	Käynnit/asukas	
	2008	2009	2008-2009	2008-2009	2008	2009
Pohjanmaa	1 689 971	1 670 907	-19 064	-1,1	9,7	9,5
Isokyrö	59 888	57 873	-2 015	-3,4	11,9	11,6
Kaskinen	15 351	15 734	383	2,5	10,3	10,6
Korsnäs	26 880	24 640	-2 240	-8,3	12,0	11,1
Kristiinankaupunki	63 091	60 363	-2 728	-4,3	8,5	8,3
Kruunupyö	66 138	64 589	-1 549	-2,3	9,8	9,6
Laihia	65 069	65 322	253	0,4	8,5	8,5
Luoto	43 231	44 492	1 261	2,9	9,5	9,6
Maalahti	31 024	31 379	355	1,1	5,6	5,7
Mustasaari	184 912	177 515	-7 397	-4,0	10,3	9,8
Närpiö	68 970	66 987	-1 983	-2,9	7,3	7,0
Oravainen	12 007	12 450	443	3,7	5,4	5,8
Pedersören kunta	70 838	60 246	-10 592	-15,0	6,6	5,6
Pietarsaari	211 830	214 857	3 027	1,4	10,8	10,9
Uusikaarlepyy	53 485	53 233	-252	-0,5	7,2	7,2
Vaasa	637 864	641 460	3 596	0,6	11,0	10,9
Vähäkyrö	45 929	44 867	-1 062	-2,3	9,8	9,5
Vöyri-Maksamaa	33 464	34 900	1 436	4,3	7,5	7,8
Keski-Pohjanmaa	838 577	807 397	-31 180	-3,7	11,8	11,4
Halsua	10 200	9 840	-360	-3,5	7,4	7,3
Himanka	26 999	27 422	423	1,6	8,8	9,0
Kannus	41 349	38 467	-2 882	-7,0	7,1	6,7
Kaustinen	30 226	34 585	4 359	14,4	7,0	8,0
Kokkola	593 963	569 207	-24 756	-4,2	13,1	12,5
Lestijärvi	8 170	6 545	-1 625	-19,9	9,0	7,4
Perho	35 000	34 000	-1 000	-2,9	11,6	11,3
Toholampi	41 300	43 900	2 600	6,3	11,5	12,4
Veteli	51 370	43 431	-7 939	-15,5	14,6	12,4
Pohjanmaan ELY	12 383 449	12 039 063	-344 386	-2,8	10,4	10,1

KUNTALIITOKSET 1.1.2009 lukien (Alueliitoskuntien tiedot yhdistetty)

PIRKANMAA

Mänttä, Vilppula = Mänttä-Vilppula
Mouhijärvi, Vammala, Äetsä = Sastamala
Kuru, Ylöjärvi = Ylöjärvi

KESKI-SUOMI

Jyväskylä, Jyväskylän mlk, Korpilahti = Jyväskylä
Jämsä, Jämsänkoski = Jämsä
Pylkämäki, Saarijärvi = Saarijärvi
Pylkämäki, Saarijärvi = Saarijärvi

ETELÄ-POHJANMAA

Alajärvi, Lehtimäki = Alajärvi
Alahärmä, Kauhava, Korttesjärvi, Ylihärmä = Kauhava
Jurva, Kurikka = Kurikka
Nurmo, Seinäjoki, Ylistaro = Seinäjoki

KESKI-POHJANMAA

Kokkola, Kälvä, Lohtaja, Ullava = Kokkola

Taulukko 7. Kokoelmat yhteensä, kokoelmista kirjoja sekä niiden muutokset 2008-2009.

POHJANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE JA YMPÄRISTÖKESKUS

Maakunnat: Pirkanmaa, Keski-Suomi, Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa

Maakunta Kunta	Kokoelma yhteensä	joista kirjoja	Kokoelma yhteensä	joista kirjoja	Muutos, kpl kokoelmat yht.	Muutos, %	Muutos, kpl joista kirjoja	Muutos, %
	2008	2008	2009	2009	2008-2009	2008-2009	2008-2009	2008-2009
Pirkanmaa	3 567 042	3 126 517	3 538 815	3 089 855	-28 227	-0,8	-36 662	-1,2
Akaa	128 310	114 436	126 038	111 584	-2 272	-1,8	-2 852	-2,5
Hämeenkyrö	81 871	74 463	81 320	73 757	-551	-0,7	-706	-0,9
Ikaalinen	85 347	80 914	84 586	79 576	-761	-0,9	-1 338	-1,7
Juupajoki	25 999	24 989	26 441	25 314	442	1,7	325	1,3
Kangasala	209 691	183 090	196 966	171 155	-12 725	-6,1	-11 935	-6,5
Kihnö	30 572	28 004	31 528	28 813	956	3,1	809	2,9
Kuhmalhti	21 171	19 292	22 150	20 031	979	4,6	739	3,8
Kylmäkoski	34 610	31 269	33 740	30 706	-870	-2,5	-563	-1,8
Lempäälä	119 688	103 780	119 339	102 921	-349	-0,3	-859	-0,8
Mänttä-Vilppula	129 907	119 567	132 926	121 961	3 019	2,3	2 394	2,0
Nokia	194 886	179 542	198 792	182 784	3 906	2,0	3 242	1,8
Orivesi	71 919	61 255	75 198	63 710	3 279	4,6	2 455	4,0
Parkano	60 389	53 524	61 904	54 710	1 515	2,5	1 186	2,2
Pirkkala	105 793	95 780	103 815	93 603	-1 978	-1,9	-2 177	-2,3
Punkalaidun	55 009	51 466	55 281	51 519	272	0,5	53	0,1
Pälkäne	94 146	87 721	96 638	89 864	2 492	2,6	2 143	2,4
Ruovesi	58 856	53 368	59 539	53 843	683	1,2	475	0,9
Sastamala	253 567	240 930	241 666	227 906	-11 901	-4,7	-13 024	-5,4
Tampere	1 250 255	1 039 821	1 237 012	1 026 947	-13 243	-1,1	-12 874	-1,2
Urjala	54 502	50 262	55 220	50 686	718	1,3	424	0,8
Valkeakoski	188 813	159 135	187 683	157 214	-1 130	-0,6	-1 921	-1,2
Vesilahti	48 010	42 371	49 578	43 531	1 568	3,3	1 160	2,7
Virrat	78 129	71 492	70 522	63 747	-7 607	-9,7	-7 745	-10,8
Ylöjärvi	185 602	160 046	190 933	163 973	5 331	2,9	3 927	2,5
Keski-Suomi	2 570 458	2 280 111	2 521 938	2 223 096	-48 520	-1,9	-57 015	-2,5
Hankasalmi	68 759	63 334	76 413	70 654	7 654	11,1	7 320	11,6
Joutsa	60 069	55 504	58 132	53 567	-1 937	-3,2	-1 937	-3,5
Jyväskylän	961 078	831 274	939 535	804 639	-21 543	-2,2	-26 635	-3,2
Jämsä	220 462	196 927	206 951	183 141	-13 511	-6,1	-13 786	-7,0
Kannonkoski	29 594	27 444	29 888	27 624	294	1,0	180	0,7
Karstula	55 653	48 400	56 172	48 371	519	0,9	-29	-0,1
Keuruu	134 465	124 454	136 352	126 427	1 887	1,4	1 973	1,6
Kinnula	34 023	30 294	34 457	30 562	434	1,3	268	0,9
Kivijärvi	30 421	27 520	30 150	27 133	-271	-0,9	-387	-1,4
Konnevesi	37 259	34 982	37 731	35 379	472	1,3	397	1,1
Kuhmoinen	45 872	42 553	46 731	43 283	859	1,9	730	1,7
Kyyjärvi	26 291	23 513	26 081	23 318	-210	-0,8	-195	-0,8
Laukaa	149 449	135 359	148 882	134 016	-567	-0,4	-1 343	-1,0
Luhanka	19 977	18 772	20 374	19 068	397	2,0	296	1,6
Multia	37 078	33 516	35 657	31 977	-1 421	-3,8	-1 539	-4,6
Muurame	70 726	63 715	69 915	63 204	-811	-1,1	-511	-0,8
Petäjävesi	38 175	35 415	38 971	35 938	796	2,1	523	1,5
Pihtipudas	56 444	50 993	55 460	49 650	-984	-1,7	-1 343	-2,6
Saarjärvi	143 087	127 309	143 639	127 375	552	0,4	66	0,1
Toivakka	38 985	36 663	38 947	36 600	-38	-0,1	-63	-0,2
Uurainen	52 817	49 305	37 580	33 722	-15 237	-28,8	-15 583	-31,6
Viitasaari	70 993	62 530	69 376	60 396	-1 617	-2,3	-2 134	-3,4
Äänekoski	188 781	160 335	184 544	157 052	-4 237	-2,2	-3 283	-2,0
Etelä-Pohjanmaa	2 059 225	1 828 802	2 080 364	1 840 276	21 139	1,0	11 474	0,6
Alajärvi	121 023	111 091	122 234	112 429	1 211	1,0	1 338	1,2
Alavus	89 760	78 108	91 262	78 602	1 502	1,7	494	0,6
Evjärvi	47 750	43 166	48 709	43 859	959	2,0	693	1,6
Ilmajoki	99 155	87 127	96 568	87 438	-2 587	-2,6	311	0,4
Isojoki	29 436	26 901	30 016	27 385	580	2,0	484	1,8
Jalasjärvi	97 747	89 491	99 567	90 865	1 820	1,9	1 374	1,5
Karjajoki	28 945	27 216	30 036	28 196	1 091	3,8	980	3,6
Kauhajoki	125 086	110 423	129 216	113 436	4 130	3,3	3 013	2,7
Kauhava	202 469	182 348	203 558	182 677	1 089	0,5	329	0,2
Kuortane	51 985	48 162	53 087	49 025	1 102	2,1	863	1,8
Kurikka	170 307	150 548	171 182	151 045	875	0,5	497	0,3
Lappajärvi	68 770	65 491	69 717	66 293	947	1,4	802	1,2
Lapua	135 905	122 191	139 577	125 176	3 672	2,7	2 985	2,4
Seinäjoki	513 381	436 999	513 481	430 999	100	0,0	-6 000	-1,4
Soini	39 067	33 916	39 926	34 570	859	2,2	654	1,9
Teuva	82 554	70 244	83 481	70 708	927	1,1	464	0,7
Töysä	39 388	37 129	40 165	37 838	777	2,0	709	1,9
Vimpeli	54 006	51 022	55 191	51 991	1 185	2,2	969	1,9
Ähtäri	62 491	57 229	63 391	57 744	900	1,4	515	0,9

Maakunta Kunta	Kokoelma yhteensä	joista kirjoja	Kokoelma yhteensä	joista kirjoja	Muutos, kpl kokoelmat yht.	Muutos, %	Muutos, kpl joista kirjoja	Muutos, %
	2008	2008	2009	2009	2008-2009	2008-2009	2008-2009	2008-2009
Pohjanmaa	1 900 474	1 760 933	1 914 603	1 770 306	14 129	0,7	9 373	0,5
Isokyrö	58 571	55 378	59 402	56 103	831	1,4	725	1,3
Kaskinen	41 369	37 926	42 345	38 852	976	2,4	926	2,4
Korsnäs	42 982	42 090	42 940	41 986	-42	-0,1	-104	-0,2
Kristiinankaupunki	110 010	106 290	112 257	108 469	2 247	2,0	2 179	2,1
Kruunupyö	88 485	86 208	89 986	87 636	1 501	1,7	1 428	1,7
Laihia	71 033	65 167	70 212	64 385	-821	-1,2	-782	-1,2
Luoto	64 433	62 636	67 390	65 526	2 957	4,6	2 890	4,6
Maalahti	66 281	65 439	65 657	64 753	-624	-0,9	-686	-1,0
Mustasaari	160 289	146 001	160 757	146 406	468	0,3	405	0,3
Närpiö	106 474	103 617	108 097	105 016	1 623	1,5	1 399	1,4
Oravainen	30 669	29 814	30 400	29 673	-269	-0,9	-141	-0,5
Pedersöre	103 291	100 236	103 719	99 959	428	0,4	-277	-0,3
Pietarsaari	204 201	183 554	208 213	187 058	4 012	2,0	3 504	1,9
Uusikaarlepyy	89 841	84 603	87 382	81 717	-2 459	-2,7	-2 886	-3,4
Vaasa	551 241	484 924	552 742	484 334	1 501	0,3	-590	-0,1
Vähäkylä	60 531	57 785	61 174	58 172	643	1,1	387	0,7
Vöyri-Maksamaa	50 773	49 265	51 930	50 261	1 157	2,3	996	2,0
Keski-Pohjanmaa	864 095	781 973	868 277	781 073	4 182	0,5	-900	-0,1
Halsua	22 577	21 286	23 196	21 972	619	2,7	686	3,2
Himanka	53 524	48 612	52 067	46 991	-1 457	-2,7	-1 621	-3,3
Kannus	94 184	85 156	89 590	81 459	-4 594	-4,9	-3 697	-4,3
Kaustinen	57 970	50 903	57 679	50 262	-291	-0,5	-641	-1,3
Kokkola	468 926	423 175	477 664	427 033	8 738	1,9	3 858	0,9
Lestijärvi	25 858	23 536	25 185	22 755	-673	-2,6	-781	-3,3
Perho	43 000	38 810	43 392	39 108	392	0,9	298	0,8
Toholampi	46 971	42 834	47 246	42 918	275	0,6	84	0,2
Veteli	51 085	47 661	52 258	48 575	1 173	2,3	914	1,9
Pohjanmaan ELY	10 961 294	9 778 336	10 923 997	9 704 606	-37 297	-0,3	-73 730	-0,8

KUNTALIITOKSET 1.1.2009 lukien (Alueliitoskuntien tiedot yhdistetty)

PIRKANMAA

Mänttä, Vilppula = Mänttä-Vilppula
Mouhijärvi, Vammala, Äetsä = Sastamala
Kuru, Ylöjärvi = Ylöjärvi

KESKI-SUOMI

Jyväskylä, Jyväskylän mlk, Korpilahti = Jyväskylä
Jämsä, Jämsänkoski = Jämsä
Pylkämäki, Saarijärvi = Saarijärvi
Pylkämäki, Saarijärvi = Saarijärvi

ETELÄ-POHJANMAA

Alajärvi, Lehtimäki = Alajärvi
Alahärmä, Kauhava, Korttesjärvi, Ylihärmä = Kauhava
Junva, Kurikka = Kurikka
Nurmo, Seinäjoki, Ylistaro = Seinäjoki

KESKI-POHJANMAA

Kokkola, Kälvä, Lohtaja, Ullava = Kokkola

Taulukko 8. Kokonaishankinta yhteensä, muutos ja kpl 1000 asukasta kohti 2008-2009.

POHJANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE JA YMPÄRISTÖKESKUS

Maakunnat: Pirkanmaa, Keski-Suomi, Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa

Maakunta Kunta	Kokonaishankinta yh		Muutos, kpl	Muutos, %	Kokonaishankinta	
	2008	2009	2008-2009	2008-2009	2008	2009
Pirkanmaa	193 921	184 584	-9 337	-4,8	407	384
Akaa	5 194	5 090	-104	-2,0	368	358
Hämeenkyrö	3 218	4 019	801	24,9	313	389
Ikaalinen	1 582	2 331	749	47,3	211	313
Juupajoki	747	1 216	469	62,8	339	560
Kangasala	9 419	8 527	-892	-9,5	340	302
Kihniö	1 152	1 166	14	1,2	505	525
Kuhmalampi	968	1 226	258	26,7	900	1157
Kylmäkoski	1 116	1 241	125	11,2	424	475
Lempäälä	7 636	8 142	506	6,6	396	412
Mänttä-Vilppula	5 509	5 847	338	6,1	468	502
Nokia	10 646	9 950	-696	-6,5	349	321
Orivesi	4 230	4 223	-7	-0,2	443	438
Parkano	2 653	2 730	77	2,9	372	384
Pirkkala	6 432	6 590	158	2,5	407	408
Punkalaidun	2 001	1 875	-126	-6,3	588	556
Pälkäne	3 085	3 502	417	13,5	443	501
Ruovesi	2 662	2 459	-203	-7,6	512	479
Sastamala	11 357	10 729	-628	-5,5	462	438
Tampere	84 047	74 636	-9 411	-11,2	404	356
Urjala	2 630	2 176	-454	-17,3	479	402
Valkeakoski	7 905	8 104	199	2,5	388	395
Vesilahti	2 664	2 669	5	0,2	652	628
Virrat	3 382	2 856	-526	-15,6	440	374
Ylöjärvi	13 686	13 280	-406	-3,0	470	446
Keski-Suomi	116 434	114 470	-1 964	-1,7	430	421
Hankasalmi	2 376	2 633	257	10,8	432	476
Joutsa	2 201	2 265	64	2,9	425	442
Jyväskylän mlk	50 818	50 817	-1	0,0	402	397
Jämsä	10 655	9 309	-1 346	-12,6	455	402
Kannonkoski	932	921	-11	-1,2	579	572
Karstula	3 205	2 976	-229	-7,1	683	644
Keuruu	5 532	5 938	406	7,3	507	545
Kinnula	898	878	-20	-2,2	482	474
Kivijärvi	788	690	-98	-12,4	562	506
Konovesi	1 460	1 461	1	0,1	482	491
Kuhmoinen	1 882	1 399	-483	-25,7	696	530
Kyyjäri	1 090	1 005	-85	-7,8	692	645
Laukaa	7 193	6 806	-387	-5,4	408	383
Luhanka	654	726	72	11,0	768	867
Multia	1 079	1 359	280	25,9	550	696
Muurame	3 322	3 463	141	4,2	370	377
Petäjävesi	1 992	2 029	37	1,9	516	522
Pihtipudas	2 485	2 523	38	1,5	519	537
Saarijärvi	4 301	4 216	-85	-2,0	398	393
Toivakka	1 229	1 315	86	7,0	524	556
Uurainen	1 483	1 043	-440	-29,7	454	314
Viitasaari	3 581	3 748	167	4,7	484	511
Äänekoski	7 278	6 950	-328	-4,5	357	342
Pohjanmaan ELY	527 061	516 174	-10 887	-2,1	444	433

KUNTALIITOKSET 1.1.2009 lukien (Alue liittoskuntien tiedot yhdistetty)

PIRKANMAA

Mänttä, Vilppula = Mänttä-Vilppula
Mouhijärvi, Vammala, Äetsä = Sastamala
Kuru, Ylöjärvi = Ylöjärvi

KESKI-SUOMI

Jyväskylä, Jyväskylän mlk, Korpilahti = Jyväskylä
Jämsä, Jämsänkoski = Jämsä
Pylkämäki, Saarijärvi = Saarijärvi
Pylkänmäki, Saarijärvi = Saarijärvi

ETELÄ-POHJANMAA

Alajärvi, Lehtimäki = Alajärvi
Alahärmä, Kauhava, Korttesjärvi, Ylihärmä = Kauhava
Jurva, Kurikka = Kurikka
Nurmo, Seinäjoki, Ylistaro = Seinäjoki

KESKI-POHJANMAA

Kokkola, Kälvä, Lohtaja, Ullava = Kokkola

Taulukko 9. Kirjahankinta yhteensä, muutos ja kpl 1000 asukasta kohti 2008-2009

POHJANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE JA YMPÄRISTÖKESKUS

Maakunnat: Pirkanmaa, Keski-Suomi, Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa

Maakunta Kunta	Kirjahankinta		Muutos, kpl		Muutos,%		Kirjahankinta kpl/1000 as.	
	2008	2009	2008-2009	2008-2009	2008	2009		
Pirkanmaa	158 928	152 808	-6 120	-3,9	333	318		
Akaa	4 304	4 137	-167	-3,9	305	291		
Hämeenkyrö	2 826	3 577	751	26,6	275	346		
Ikaalinen	1 407	2 028	621	44,1	188	272		
Juupajoki	666	1 089	423	63,5	302	501		
Kangasala	7 395	6 923	-472	-6,4	267	245		
Kihnio	970	1 008	38	3,9	425	453		
Kuhmalampi	757	982	225	29,7	704	926		
Kylmäkoski	973	1 080	107	11,0	370	413		
Lempää	6 217	6 864	647	10,4	323	347		
Mänttä-Vilppula	4 855	5 069	214	4,4	413	435		
Nokia	9 474	8 588	-886	-9,4	311	277		
Orivesi	3 375	3 397	22	0,7	353	353		
Parkano	2 246	2 329	83	3,7	315	327		
Pirkkala	5 528	5 593	65	1,2	350	346		
Punkalaidun	1 664	1 497	-167	-10,0	489	444		
Pälkäne	2 719	3 105	386	14,2	390	444		
Ruovesi	2 129	2 000	-129	-6,1	410	390		
Sastamala	9 872	9 208	-664	-6,7	401	376		
Tampere	66 977	60 684	-6 293	-9,4	322	290		
Urjala	2 171	1 857	-314	-14,5	395	343		
Valkeakoski	6 104	6 030	-74	-1,2	299	294		
Vesilampi	2 114	2 187	73	3,5	517	515		
Virrat	2 766	2 279	-487	-17,6	360	299		
Ylöjärvi	11 419	11 297	-122	-1,1	392	380		
Keski-Suomi	97 550	93 626	-3 924	-4,0	360	345		
Hankasalmi	2 130	2 276	146	6,9	387	412		
Joutsa	1 958	2 034	76	3,9	378	397		
Jyväskylä	42 052	39 624	-2 428	-5,8	332	309		
Jämsä	9 307	8 317	-990	-10,6	398	359		
Kannonkoski	775	811	36	4,6	481	504		
Karstula	2 610	2 335	-275	-10,5	556	506		
Keuruu	4 905	5 324	419	8,5	449	489		
Kinnula	654	712	58	8,9	351	384		
Kivijärvi	639	578	-61	-9,5	456	424		
Konnevesi	1 325	1 294	-31	-2,3	438	435		
Kuhmoinen	1 503	1 194	-309	-20,6	556	452		
Kyyjärvi	1 008	847	-161	-16,0	640	544		
Laukaa	6 169	5 565	-604	-9,8	350	313		
Luhanka	569	619	50	8,8	668	740		
Multia	933	1 193	260	27,9	475	611		
Muurame	2 873	2 953	80	2,8	320	322		
Petäjävesi	1 560	1 652	92	5,9	404	425		
Pihtipudas	2 085	2 029	-56	-2,7	436	432		
Saarijärvi	3 587	3 549	-38	-1,1	332	331		
Toivakka	1 082	1 150	68	6,3	461	486		
Uurainen	790	858	68	8,6	242	258		
Viitasaari	2 772	2 787	15	0,5	374	380		
Äänekoski	6 264	5 925	-339	-5,4	307	292		

Maakunta Kunta	Kirjahankinta		Muutos, kpl		Muutos,%		Kirjahankinta kpl/1000 as.	
	2008	2009	2008-2009	2008-2009	2008	2009		
Etelä-Pohjanmaa	78 479	81 770	3 291	4,2	405	423		
Alajärvi	3 873	4 172	299	7,7	362	392		
Alavus	5 153	5 180	27	0,5	541	547		
Evijärvi	1 521	1 755	234	15,4	538	631		
Ilmajoki	5 026	4 169	-857	-17,1	432	357		
Isojoki	1 174	1 472	298	25,4	466	599		
Jalasjärvi	3 288	3 200	-88	-2,7	387	384		
Karjajoki	929	980	51	5,5	588	623		
Kauhajoki	6 206	5 393	-813	-13,1	430	375		
Kauhava	7 559	6 689	-870	-11,5	421	376		
Kuortane	1 556	2 008	452	29,0	382	500		
Kurikka	6 036	6 775	739	12,2	404	459		
Lappajärvi	1 753	2 383	630	35,9	492	678		
Lapua	5 377	5 368	-9	-0,2	379	377		
Seinäjoki	18 582	21 653	3 071	16,5	336	385		
Soini	1 087	995	-92	-8,5	430	405		
Teuva	3 089	3 238	149	4,8	502	533		
Töysä	1 922	2 191	269	14,0	590	677		
Vimpeli	1 379	1 429	50	3,6	414	433		
Ähtäri	2 969	2 720	-249	-8,4	439	411		
Pohjanmaa	76 503	73 837	-2 666	-3,5	437	420		
Isokyrö	2 201	2 096	-105	-4,8	439	420		
Kaskinen	1 393	1 444	51	3,7	938	977		
Korsnäs	1 459	1 155	-304	-20,8	651	521		
Kristiinankaupunki	2 979	2 945	-34	-1,1	403	406		
Kruunupyylä	3 326	3 843	517	15,5	495	572		
Laihia	2 832	2 788	-44	-1,6	370	362		
Luoto	3 429	3 839	410	12,0	750	825		
Maalahti	1 872	2 102	230	12,3	339	379		
Mustasaari	7 431	7 307	-124	-1,7	414	403		
Närpiö	3 448	3 394	-54	-1,6	365	357		
Oravainen	1 214	1 138	-76	-6,3	551	527		
Pedersören kunta	4 753	4 949	196	4,1	446	460		
Pietarsaari	11 269	7 902	-3 367	-29,9	576	402		
Uusikaarlepyy	2 671	3 053	382	14,3	361	411		
Vaasa	21 690	20 786	-904	-4,2	374	355		
Vähäkyrö	2 752	2 577	-175	-6,4	586	545		
Vöyri-Maksamaa	1 784	2 519	735	41,2	398	564		
Keski-Pohjanmaa	32 413	33 132	719	2,2	457	466		
Halsua	678	691	13	1,9	492	511		
Himanka	2 022	1 830	-192	-9,5	659	602		
Kannus	2 967	3 029	62	2,1	508	527		
Kaustinen	1 817	2 117	300	16,5	423	491		
Kokkola	18 697	19 116	419	2,2	412	419		
Lestijärvi	700	704	4	0,6	774	799		
Perho	1 489	1 495	6	0,4	494	495		
Toholampi	2 042	2 065	23	1,1	569	584		
Veteli	2 001	2 085	84	4,2	569	596		
Pohjanmaan ELY	443 873	435 173	-8 700	-2,0	374	365		

KUNTALIITOKSET 1.1.2009 lukien (Alueliitoskuntien tiedot yhdistetty)

PIRKANMAA

Mänttä, Vilppula = Mänttä-Vilppula
Mouhijärvi, Vammala, Äetsä = Sastamala
Kuru, Ylöjärvi = Ylöjärvi

KESKI-SUOMI

Jyväskylä, Jyväskylän mlk, Korpilahti = Jyväskylä
Jämsä, Jämsänkoski = Jämsä
Pylkönmäki, Saarijärvi = Saarijärvi
Pylkönmäki, Saarijärvi = Saarijärvi

ETELÄ-POHJANMAA

Alajärvi, Lehtimäki = Alajärvi
Alahärmä, Kauhava, Korttesjärvi, Ylihärmä = Kauhava
Junna, Kurikka = Kurikka
Nurmo, Seinäjoki, Ylistaro = Seinäjoki

KESKI-POHJANMAA

Kokkola, Kälviä, Lohtaja, Ullava = Kokkola

Taulukko 10. Sanoma- ja aikakauslehdet, muutos ja 1000 asukasta kohti 2008-2009.

POHJANMAAN ELY

Maakunnat: Etelä-Pohjanmaa Pirkanmaa
Keski-Pohjanmaa Pohjanmaa
Keski-Suomi

Maakunta Kunta	Sanoma- ja aikakaus- lehdet		Muutos, kpl		Muutos, %		Sanoma- ja aikakaus- lehdet/1000 as.	
	2008	2009	2008-2009	2008-2009	2008	2009	2008	2009
Pirkanmaa	7 556	7 419	-137	-1,8	15,9	15,4		
Akaa	264	201	-63	-23,9	18,7	14,1		
Hämeenkyrö	167	209	42	25,1	16,3	20,2		
Ikaalinen	154	145	-9	-5,8	20,6	19,5		
Juupajoki	37	37	0	0,0	16,8	17,0		
Kangasala	382	381	-1	-0,3	13,8	13,5		
Kihniö	86	91	5	5,8	37,7	40,9		
Kuhmalahti	52	52	0	0,0	48,3	49,1		
Kylmäkoski	39	44	5	12,8	14,8	16,8		
Lempäälä	259	251	-8	-3,1	13,4	12,7		
Mänttä-Vilppula	161	161	0	0,0	13,7	13,8		
Nokia	531	542	11	2,1	17,4	17,5		
Orivesi	170	166	-4	-2,4	17,8	17,2		
Parkano	155	152	-3	-1,9	21,7	21,4		
Pirkkala	235	233	-2	-0,9	14,9	14,4		
Punkalaidun	82	82	0	0,0	24,1	24,3		
Pälkäne	143	142	-1	-0,7	20,5	20,3		
Ruovesi	114	99	-15	-13,2	21,9	19,3		
Sastamala	430	416	-14	-3,3	17,5	17,0		
Tampere	2 949	2 922	-27	-0,9	14,2	13,9		
Urijala	94	94	0	0,0	17,1	17,4		
Valkeakoski	348	356	8	2,3	17,1	17,3		
Vesilähti	97	95	-2	-2,1	23,7	22,4		
Virrat	174	158	-16	-9,2	22,6	20,7		
Ylöjärvi	433	390	-43	-9,9	14,9	13,1		
Keski-Suomi	5 413	5 300	-113	-2,1	20,0	19,5		
Hankasalmi	100	99	-1	-1,0	18,2	17,9		
Joutsa	144	137	-7	-4,9	27,8	26,7		
Jyväskylä	1 792	1 835	43	2,4	14,2	14,3		
Jämsä	602	507	-95	-15,8	25,7	21,9		
Kannonkoski	86	96	10	11,6	53,4	59,7		
Karstula	77	69	-8	-10,4	16,4	14,9		
Keuruu	280	282	2	0,7	25,6	25,9		
Kinnula	74	70	-4	-5,4	39,7	37,8		
Kivijärvi	54	53	-1	-1,9	38,5	38,9		
Konnevesi	99	100	1	1,0	32,7	33,6		
Kuhoimoinen	179	180	1	0,6	66,2	68,2		
Kyyjärvi	113	109	-4	-3,5	71,7	70,0		
Laukaa	310	309	-1	-0,3	17,6	17,4		
Luhanka	126	134	8	6,3	147,9	160,1		
Multia	147	145	-2	-1,4	74,9	74,2		
Muurame	169	164	-5	-3,0	18,8	17,9		
Petäjävesi	69	71	2	2,9	17,9	18,3		
Pihtipudas	92	92	0	0,0	19,2	19,6		
Saarjärvi	229	230	1	0,4	21,2	21,4		
Toivakka	84	85	1	1,2	35,8	35,9		
Uurainen	126	113	-13	-10,3	38,6	34,0		
Viitasaari	133	130	-3	-2,3	18,0	17,7		
Äänekoski	328	290	-38	-11,6	16,1	14,3		

Etelä-Pohjanmaa	4 085	3 972	-113	-2,8	21,1	20,5
Alajärvi	243	247	4	1,6	22,7	23,2
Alavus	213	212	-1	-0,5	22,4	22,4
Evijärvi	149	163	14	9,4	52,7	58,6
Ilmajoki	122	125	3	2,5	10,5	10,7
Isojoki	95	92	-3	-3,2	37,7	37,4
Jalasjärvi	207	200	-7	-3,4	24,4	24,0
Karijoki	43	40	-3	-7,0	27,2	25,4
Kauhajoki	268	275	7	2,6	18,6	19,1
Kauhava	443	281	-162	-36,6	24,6	15,8
Kuortane	79	69	-10	-12,7	19,4	17,2
Kurikka	358	351	-7	-2,0	24,0	23,8
Lappajärvi	71	64	-7	-9,9	19,9	18,2
Lapua	321	325	4	1,2	22,6	22,8
Seinäjoki	945	1 000	55	5,8	17,1	17,8
Soini	94	96	2	2,1	37,2	39,1
Teuva	198	199	1	0,5	32,2	32,7
Töysä	51	51	0	0,0	15,7	15,8
Vimpeli	70	73	3	4,3	21,0	22,1
Ähtäri	115	109	-6	-5,2	17,0	16,5
Pohjanmaa	4 180	4 309	129	3,1	23,9	24,5
Isokyrö	116	118	2	1,7	23,1	23,6
Kaskinen	149	141	-8	-5,4	100,3	95,4
Korsnäs	111	116	5	4,5	49,6	52,3
Kristinankaupunki	151	152	1	0,7	20,4	20,9
Kruunupyylä	143	140	-3	-2,1	21,3	20,8
Laihja	174	207	33	19,0	22,7	26,9
Luoto	128	133	5	3,9	28,0	28,6
Maalahti	146	156	10	6,8	26,5	28,1
Mustasaari	356	328	-28	-7,9	19,8	18,1
Närpiö	177	189	12	6,8	18,7	19,9
Oravainen	64	64	0	0,0	29,0	29,7
Pedersören kunta	274	277	3	1,1	25,7	25,8
Pietarsaari	529	514	-15	-2,8	27,0	26,1
Uusikaarlepyy	162	174	12	7,4	21,9	23,4
Vaasa	1 222	1 314	92	7,5	21,1	22,4
Vähäkylä	105	106	1	1,0	22,4	22,4
Vöyri-Maksamaa	173	180	7	4,0	38,6	40,3
Keski-Pohjanmaa	1 731	1 631	-100	-5,8	24,4	23,0
Halsua	65	65	0	0,0	47,1	48,1
Himanka	83	81	-2	-2,4	27,1	26,7
Kannus	158	159	1	0,6	27,0	27,7
Kaustinen	100	103	3	3,0	23,3	23,9
Kokkola	1 066	971	-95	-8,9	23,5	21,3
Lestijärvi	36	36	0	0,0	39,8	40,9
Perho	54	45	-9	-16,7	17,9	14,9
Toholampi	94	96	2	2,1	26,2	27,1
Veteli	75	75	0	0,0	21,3	21,4
POHJANMAAN ELY	22 965	22 631	-334	-1,5	19,3	19,0

Taulukko 11. Kirjastojen muun aineiston hankinta, muutos ja 1000 asukasta kohti 2008-2009.

POHJANMAAN ELY

Maakunnat: Etelä-Pohjanmaa Pirkanmaa
Keski-Pohjanmaa Pohjanmaa
Keski-Suomi

Maakunta Kunta	Muun aineiston hankinta		Muutos, kpl		Muutos, %		Muun aineiston hankinta/1000 as.	
	2008	2009	2008-2009	2008-2009	2008	2009	2008	2009
Pirkanmaa	32 044	28 929	-3 115	-9,7	67,2	60,2		
Akaa	818	897	79	9,7	58,0	63,1		
Hämeenkyrö	334	429	95	28,4	32,5	41,5		
Ikaalinen	145	265	120	82,8	19,4	35,6		
Juupajoki	77	121	44	57,1	34,9	55,7		
Kangasala	1 883	1 449	-434	-23,0	67,9	51,3		
Kihniö	170	151	-19	-11,2	74,6	67,9		
Kuhmalampi	206	241	35	17,0	191,4	227,4		
Kylmäkoski	133	155	22	16,5	50,6	59,3		
Lempäälä	1 296	1 223	-73	-5,6	67,3	61,9		
Mänttä-Viippula	579	710	131	22,6	49,2	61,0		
Nokia	1 054	1 268	214	20,3	34,6	41,0		
Orivesi	763	726	-37	-4,8	79,9	75,4		
Parkano	363	363	0	0,0	50,9	51,0		
Pirkkala	816	916	100	12,3	51,7	56,7		
Punkalaidun	320	364	44	13,8	94,0	107,9		
Pälkäne	354	373	19	5,4	50,8	53,4		
Ruovesi	501	429	-72	-14,4	96,4	83,6		
Sastamala	1 377	1 431	54	3,9	56,0	58,4		
Tampere	15 577	12 473	-3 104	-19,9	74,9	59,5		
Urijala	418	273	-145	-34,7	76,1	50,4		
Valkeakoski	1 699	1 932	233	13,7	83,3	94,1		
Vesilampi	504	453	-51	-10,1	123,3	106,6		
Virtat	559	518	-41	-7,3	72,7	67,9		
Ylöjärvi	2 098	1 769	-329	-15,7	72,0	59,4		
Keski-Suomi	17 482	19 322	1 840	10,5	64,6	71,1		
Hankasalmi	219	323	104	47,5	39,8	58,5		
Joutsa	227	214	-13	-5,7	43,8	41,8		
Jyväskylä	8 146	10 470	2 324	28,5	64,4	81,8		
Jämsä	1 232	897	-335	-27,2	52,7	38,7		
Kannonkoski	148	103	-45	-30,4	91,9	64,0		
Karstula	563	609	46	8,2	120,0	131,9		
Keuruu	552	531	-21	-3,8	50,6	48,7		
Kinnula	233	155	-78	-33,5	125,0	83,7		
Kivijärvi	145	110	-35	-24,1	103,4	80,7		
Konovesi	128	161	33	25,8	42,3	54,1		
Kuhmoinen	372	204	-168	-45,2	137,6	77,3		
Kyyjärvi	65	149	84	129,2	41,3	95,6		
Laukaa	896	1 053	157	17,5	50,9	59,3		
Luhanka	84	103	19	22,6	98,6	123,1		
Multia	128	156	28	21,9	65,2	79,9		
Muurame	421	484	63	15,0	46,8	52,7		
Petäjävesi	411	360	-51	-12,4	106,5	92,6		
Pihlajavesi	343	460	117	34,1	71,7	97,9		
Saarijärvi	653	630	-23	-3,5	60,5	58,7		
Toivakka	132	145	13	9,8	56,2	61,3		
Uurainen	686	170	-516	-75,2	210,1	51,2		
Viitasaari	768	898	130	16,9	103,7	122,5		
Äänekoski	930	937	7	0,8	45,6	46,1		

Etelä-Pohjanmaa	11 871	12 292	421	3,5	61,2	63,5		
Alajärvi	497	525	28	5,6	46,5	49,4		
Alavus	1 037	1 041	4	0,4	108,8	109,9		
Evijärvi	196	268	72	36,7	69,3	96,4		
Ilmajoki	394	263	-131	-33,2	33,9	22,5		
Isokylä	156	173	18	11,6	61,6	70,4		
Jalasjärvi	459	496	37	8,1	54,0	58,3		
Karijoki	94	106	12	12,8	59,5	67,3		
Kauhajoki	1 067	1 050	-17	-1,6	74,0	73,0		
Kauhava	1 112	984	-128	-11,5	61,9	55,4		
Kuortane	202	243	41	20,3	49,6	60,5		
Kurikka	621	931	310	49,9	41,6	63,1		
Lappajärvi	133	114	-19	-14,3	37,3	32,4		
Lapua	820	946	126	15,4	57,8	66,5		
Seinäjoki	3 461	3 517	56	1,6	62,5	62,6		
Soini	220	206	-14	-6,4	87,1	83,9		
Teuva	532	507	-25	-4,7	86,4	83,4		
Töysä	253	241	-12	-4,7	77,7	74,5		
Vimpeli	147	203	56	38,1	44,1	61,5		
Ähtäri	471	488	17	3,6	69,7	73,7		
Pohjanmaa	9 114	8 861	-253	-2,8	52,1	50,4		
Isokylä	175	216	41	23,4	34,9	43,3		
Kaskinen	128	178	50	39,1	86,2	120,4		
Korsnas	90	56	-34	-37,8	40,2	25,2		
Kristiinankaupunki	90	52	-38	-42,2	12,2	7,2		
Kruunupyylä	250	104	-146	-58,4	37,2	15,5		
Laihia	300	317	17	5,7	39,1	41,2		
Luoto	118	46	-72	-61,0	25,8	9,9		
Maalahti	84	60	-24	-28,6	15,2	10,8		
Mustasaari	1 124	900	-224	-19,9	62,7	49,7		
Närpiö	205	288	83	40,5	21,7	30,3		
Oravainen	65	70	5	7,7	29,5	32,4		
Pedersören kunta	376	686	310	82,4	35,3	63,8		
Pietarsaari	1 571	1 119	-452	-28,8	80,3	56,9		
Uusikaarlepyylä	149	454	305	204,7	20,1	61,1		
Vaasa	4 044	3 819	-225	-5,6	69,7	65,2		
Vähäkylä	220	296	76	34,5	46,8	62,6		
Vöyri-Maksamaa	125	200	75	60,0	27,9	44,7		
Keski-Pohjanmaa	5 711	4 703	-1 008	-17,7	80,5	66,2		
Halsua	37	49	12	32,4	26,8	36,3		
Himanka	170	270	100	58,8	55,4	88,9		
Kannus	749	508	-241	-32,2	128,2	88,4		
Kaustinen	294	407	113	38,4	68,4	94,4		
Kokkola	3 681	2 745	-936	-25,4	81,2	60,1		
Lestijärvi	118	99	-19	-16,1	130,5	112,4		
Perho	225	158	-67	-29,8	74,6	52,3		
Toholampi	228	211	-17	-7,5	63,5	59,7		
Veteli	209	256	47	22,5	59,4	73,1		
POHJANMAA ELY	76 222	74 107	-2 115	-2,8	64,2	62,1		

Taulukko 12. Henkilötyövuodet, niiden muutos ja 1000 as. kohti 2008-2009 sekä kirjasto-
ammattillisten henkilötyövuodet sekä niiden osuus 2009.

POHJANMAAN ELY

Maakunnat: Etelä-Pohjanmaa Pirkanmaa
Keski-Pohjanmaa Pohjanmaa
Keski-Suomi

Maakunta Kunta	Htv:t		Muutos, lkm	Htv, kirjastoamm. lkm %		Htv/1000 as.	
	2008	2009		2008	2009	2008	2009
Pirkanmaa	400,15	441,40	41,3	332,00	75,2	0,84	0,92
Akaa	10,00	11,71	1,7	10,08	86,1	0,71	0,82
Hämeenkyrö	7,00	9,16	2,2	6,75	73,7	0,68	0,89
Ikaalinen	4,13	5,43	1,3	3,08	56,7	0,55	0,73
Juupajoki	1,40	1,84	0,4	0,50	27,2	0,63	0,85
Kangasala	22,01	22,46	0,4	20,31	90,4	0,79	0,80
Kihniö	1,60	2,18	0,6	1,19	54,6	0,70	0,98
Kuhmalampi	1,00	2,00	1,0	1,00	50,0	0,93	1,89
Kylmäkoski	2,00	2,00	0,0	2,00	100,0	0,76	0,77
Lempäälä	13,93	14,00	0,1	12,00	85,7	0,72	0,71
Mänttä-Vilppula	8,25	10,10	1,9	7,00	69,3	0,70	0,87
Nokia	19,33	21,64	2,3	14,33	66,2	0,63	0,70
Orivesi	5,30	6,86	1,6	5,56	81,0	0,55	0,71
Parkano	4,75	5,17	0,4	4,75	91,9	0,67	0,73
Pirkkala	12,00	13,00	1,0	11,50	88,5	0,76	0,80
Punkalaidun	2,33	3,30	1,0	2,50	75,8	0,68	0,98
Pälkäne	5,67	6,63	1,0	4,36	65,8	0,81	0,95
Ruovesi	4,92	5,76	0,8	4,92	85,4	0,95	1,12
Sastamala	20,04	21,19	1,2	12,07	57,0	0,81	0,86
Tampere	196,00	213,83	17,8	155,19	72,6	0,94	1,02
Urijala	4,00	5,57	1,6	3,50	62,8	0,73	1,03
Valkeakoski	19,73	20,03	0,3	17,00	84,9	0,97	0,98
Vesilahti	3,46	3,46	0,0	3,46	100,0	0,85	0,81
Virrat	6,66	7,32	0,7	6,30	86,1	0,87	0,96
Ylöjärvi	24,64	26,76	2,1	22,65	84,6	0,85	0,90
Keski-Suomi	217,86	241,36	23,5	185,82	77,0	0,80	0,89
Hankasalmi	4,38	5,39	1,0	4,75	88,1	0,80	0,98
Joutsa	5,09	5,56	0,5	4,00	71,9	0,98	1,09
Jyväskylä	102,80	114,00	11,2	92,90	81,5	0,81	0,89
Jämsä	20,61	19,40	-1,2	11,60	59,8	0,88	0,84
Kannonkoski	2,00	2,00	0,0	2,00	100,0	1,24	1,24
Karstula	3,90	4,40	0,5	2,40	54,5	0,83	0,95
Keuruu	8,90	9,90	1,0	7,00	70,7	0,82	0,91
Kinnula	1,30	1,30	0,0	1,30	100,0	0,70	0,70
Kivijärvi	1,40	1,40	0,0	1,00	71,4	1,00	1,03
Konnevesi	3,00	3,00	0,0	2,00	66,7	0,99	1,01
Kuhmoinen	2,92	3,02	0,1	2,75	91,1	1,08	1,14
Kyyjärvi	1,33	1,89	0,6	1,09	57,7	0,84	1,21
Laukaa	13,76	15,16	1,4	12,89	85,0	0,78	0,85
Luhanka	1,00	1,20	0,2	1,20	100,0	1,17	1,43
Multia	2,16	2,16	0,0	2,16	100,0	1,10	1,11
Muurame	5,00	6,00	1,0	4,00	66,7	0,56	0,65
Petäjävesi	2,60	2,70	0,1	2,70	100,0	0,67	0,69
Pihlkipudas	3,40	4,20	0,8	3,60	85,7	0,71	0,89
Saarjärvi	8,91	10,88	2,0	7,68	70,6	0,82	1,01
Toivakka	2,60	2,20	-0,4	1,20	54,5	1,11	0,93
Uurainen	2,00	2,60	0,6	1,00	38,5	0,61	0,78
Viitasaari	4,10	5,47	1,4	3,00	54,8	0,55	0,75
Äänekoski	14,70	17,53	2,8	13,60	77,6	0,72	0,86

Etelä-Pohjanmaa	149,37	163,71	14,3	139,55	85,2	0,77	0,85
Alajärvi	8,82	11,63	2,8	8,64	74,3	0,82	1,09
Alaus	7,56	7,90	0,3	7,70	97,5	0,79	0,83
Evijärvi	2,13	2,66	0,5	2,08	78,2	0,75	0,96
Ilmajoki	7,60	7,20	-0,4	6,00	83,3	0,65	0,62
Isojoki	2,00	2,00	0,0	2,00	100,0	0,79	0,81
Jalasjärvi	5,96	6,60	0,6	5,00	75,8	0,70	0,79
Karijoki	1,00	2,00	1,0	1,00	50,0	0,63	1,27
Kauhajoki	9,25	10,25	1,0	9,00	87,8	0,64	0,71
Kauhava	13,90	12,00	-1,9	12,00	100,0	0,77	0,68
Kuortane	3,20	3,20	0,0	3,00	93,8	0,79	0,80
Kurikka	9,75	13,22	3,5	9,32	70,5	0,65	0,90
Lappajärvi	3,00	3,00	0,0	3,00	100,0	0,84	0,85
Lapua	10,50	11,50	1,0	9,50	82,6	0,74	0,81
Seinäjoki	47,79	51,97	4,2	45,59	87,7	0,86	0,92
Soini	2,00	2,53	0,5	2,06	81,4	0,79	1,03
Teuva	5,00	4,65	-0,4	4,65	100,0	0,81	0,77
Töytä	2,92	3,40	0,5	2,42	71,2	0,90	1,05
Vimpeli	2,00	2,80	0,8	2,00	71,4	0,60	0,85
Ahtäri	4,99	5,20	0,2	4,59	88,3	0,74	0,79
Pohjanmaa	157,03	171,94	14,9	137,70	80,1	0,90	0,98
Isokyrö	4,00	4,21	0,2	3,00	71,3	0,80	0,84
Kaskinen	2,20	2,45	0,3	1,70	69,4	1,48	1,66
Korsnäs	1,42	1,42	0,0	1,19	83,8	0,63	0,64
Kristiinankaupunki	7,58	7,58	0,0	7,58	100,0	1,03	1,04
Kruunupyö	7,00	6,98	0,0	6,98	100,0	1,04	1,04
Laihia	5,43	6,16	0,7	5,00	81,2	0,71	0,80
Luoto	3,00	3,25	0,3	3,00	92,3	0,66	0,70
Maalahti	4,10	5,00	0,9	3,60	72,0	0,74	0,90
Mustasaari	12,93	13,36	0,4	12,66	94,8	0,72	0,74
Närpiö	7,19	7,19	0,0	7,19	100,0	0,76	0,76
Oravainen	1,46	1,31	-0,2	1,20	91,6	0,66	0,61
Pedersören kunta	7,34	7,49	0,2	7,06	94,3	0,69	0,70
Pietarsaari	19,85	19,57	-0,3	14,82	75,7	1,01	1,00
Uusikaarlepyy	6,05	6,28	0,2	6,03	96,0	0,82	0,85
Vaasa	58,96	70,26	11,3	49,08	69,9	1,02	1,20
Vähäkyrö	4,14	4,18	0,0	4,10	98,1	0,88	0,88
Vöyri-Maksamaa	4,38	5,25	0,9	3,51	66,9	0,98	1,17
Keski-Pohjanmaa	64,66	76,19	11,5	63,10	82,8	0,91	1,07
Halsua	1,83	2,00	0,2	2,00	100,0	1,33	1,48
Himanka	3,00	3,00	0,0	3,00	100,0	0,98	0,99
Kannus	5,46	5,38	-0,1	5,00	92,9	0,93	0,94
Kaustinen	2,83	3,20	0,4	2,75	85,9	0,66	0,74
Kokkola	42,37	52,96	10,6	41,30	78,0	0,93	1,16
Lestijärvi	1,40	1,42	0,0	1,32	93,0	1,55	1,61
Perho	2,00	2,50	0,5	2,00	80,0	0,66	0,83
Toholampi	3,00	3,00	0,0	3,00	100,0	0,84	0,85
Veteli	2,77	2,73	0,0	2,73	100,0	0,79	0,78
POHJANMAAN ELY	989,07	1 094,60	105,5	858,17	78,4	0,83	0,92

Taulukko 13. Toimintakulut, kirjastoaineistokulut, kirjojen hankintakulut, toimintakulut euroa asukasta kohti 2008-2009.

POHJANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE JA YMPÄRISTÖKESKUS

Maakunnat: Pirkanmaa, Keski-Suomi, Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa

Maakunta Kunta	Toimintakulut		Muutos, %	Kirjastoaineistokulut		Muutos, %	Kirjojen hankintakulut		Muutos, %	Toimintakulut €/asukas	
	2008	2009		2008	2009		2008	2009		2008	2009
	€	€	2008-2009	€	€	2008-2009	€	€	2008-2009	€	€
Pirkanmaa	25 588 444	26 383 245	3,1	3 504 418	3 491 048	-0,4	2 272 794	2 259 678	-0,6	54	55
Akaa	762 720	734 370	-3,7	93 250	97 800	4,9	56 700	57 560	1,5	54	52
Hämeenkyrö	472 123	484 528	2,6	68 214	63 506	-6,9	42 035	47 046	11,9	46	47
Ikaalinen	277 566	277 207	-0,1	43 101	44 313	2,8	29 500	30 328	2,8	37	37
Juupajoki	92 830	94 456	1,8	16 944	16 906	-0,2	13 208	12 747	-3,5	42	43
Kangasala	1 262 826	1 296 471	2,7	164 467	170 371	3,6	106 490	97 783	-8,2	46	46
Kihniö	122 147	123 391	1,0	21 971	24 063	9,5	13 508	14 884	10,2	54	56
Kuhmalahti	89 557	94 545	5,6	21 531	24 161	12,2	12 186	14 287	17,2	83	89
Kylmäkoski	111 992	118 533	5,8	19 109	20 370	6,6	13 550	14 452	6,7	43	45
Lempäälä	877 084	930 319	6,1	146 959	151 466	3,1	102 914	105 273	2,3	46	47
Mänttä-Vilppula	553 977	568 501	2,6	90 580	94 324	4,1	66 762	67 994	1,8	47	49
Nokia	1 243 601	1 319 250	6,1	222 081	212 377	-4,4	138 142	150 884	9,2	41	43
Orivesi	422 297	423 132	0,2	74 267	75 892	2,2	49 363	48 743	-1,3	44	44
Parkano	314 157	324 652	3,3	53 347	55 232	3,5	36 144	37 051	2,5	44	46
Pirkkala	762 750	785 468	3,0	110 961	117 533	5,9	73 131	76 342	4,4	48	49
Punkalaidun	164 033	183 357	11,8	37 073	33 908	-8,5	26 170	22 121	-15,5	48	54
Pälkäne	380 438	347 829	-8,6	64 794	69 290	6,9	41 997	47 523	13,2	55	50
Ruovesi	298 300	288 887	-3,2	45 811	44 246	-3,4	30 592	28 334	-7,4	57	56
Sastamala	1 205 580	1 313 230	8,9	195 912	238 625	21,8	146 985	157 807	7,4	49	54
Tampere	12 665 385	13 037 912	2,9	1 475 695	1 422 706	-3,6	919 829	893 668	-2,8	61	62
Urjala	296 218	287 588	-2,9	41 679	41 147	-1,3	29 453	28 174	-4,3	54	53
Valkeakoski	1 192 466	1 158 833	-2,8	152 673	150 030	-1,7	94 543	90 345	-4,4	58	56
Vesilahti	206 797	215 454	4,2	50 570	48 900	-3,3	32 400	31 500	-2,8	51	51
Virrat	405 845	376 907	-7,1	66 161	55 335	-16,4	43 497	35 656	-18,0	53	49
Ylöjärvi	1 407 755	1 598 425	13,5	227 268	218 547	-3,8	153 695	149 177	-2,9	48	54
Keski-Suomi	14 979 117	15 659 484	4,5	2 133 713	2 219 352	4,0	1 460 618	1 447 430	-0,9	55	58
Hankasalmi	322 106	317 447	-1,4	45 183	45 865	1,5	32 707	30 682	-6,2	59	57
Joutsa	338 725	342 784	1,2	39 107	44 162	12,9	24 717	29 597	19,7	65	67
Jyväskylä	7 291 048	7 925 440	8,7	899 471	968 085	7,6	603 442	582 173	-3,5	58	62
Jämsä	1 289 152	1 156 059	-10,3	190 625	175 342	-8,0	130 854	128 132	-2,1	55	50
Kannonkoski	131 329	120 044	-8,6	15 120	14 282	-5,5	9 832	9 907	0,8	82	75
Karstula	246 519	240 039	-2,6	60 530	61 825	2,1	40 876	42 752	4,6	53	52
Keuruu	591 796	639 724	8,1	118 551	118 490	-0,1	84 346	83 767	-0,7	54	59
Kinnula	88 409	101 955	15,3	18 422	23 746	28,9	8 960	14 700	64,1	47	55
Kivijärvi	120 444	104 493	-13,2	17 526	16 945	-3,3	10 474	10 388	-0,8	86	77
Konnevesi	154 484	164 276	6,3	23 200	25 902	11,6	17 700	19 534	10,4	51	55
Kuhmoinen	203 891	201 087	-1,4	32 444	29 265	-9,8	20 912	21 642	3,5	75	76
Kyyjärvi	95 510	109 215	14,3	20 117	20 577	2,3	13 974	13 746	-1,6	61	70
Laukaa	907 108	901 703	-0,6	125 842	123 196	-2,1	83 698	74 774	-10,7	52	51
Luhanka	65 903	74 189	12,6	10 481	14 161	35,1	6 374	9 095	42,7	77	89
Multia	114 758	121 813	6,1	24 472	25 883	5,8	15 229	15 673	2,9	58	62
Muurame	336 246	359 399	6,9	58 249	59 794	2,7	41 005	41 189	0,4	37	39
Petäjävesi	210 400	232 700	10,6	47 971	45 768	-4,6	34 965	31 350	-10,3	55	60
Pihtipudas	255 868	258 182	0,9	49 053	51 373	4,7	35 408	35 612	0,6	53	55
Saarijärvi	509 879	541 739	6,2	87 313	96 878	11,0	55 265	57 675	4,4	47	50
Toivakka	184 979	182 088	-1,6	25 636	27 326	6,6	16 866	18 520	9,8	79	77
Uurainen	178 857	155 196	-13,2	20 976	18 613	-11,3	18 705	17 964	-4,0	55	47
Viitasaari	382 375	383 413	0,3	68 481	71 268	4,1	45 732	49 845	9,0	52	52
Äänekoski	959 331	1 026 500	7,0	134 943	140 606	4,2	108 577	108 713	0,1	47	51
Etelä-Pohjanmaa	9 138 849	9 426 605	3,1	1 831 749	1 860 186	1,6	1 284 249	1 289 312	0,4	47	49
Alajärvi	579 974	576 204	-0,7	82 365	89 026	8,1	55 670	60 664	9,0	54	54
Alavus	501 734	500 447	-0,3	111 583	112 833	1,1	79 407	79 454	0,1	53	53
Evijärvi	122 507	127 925	4,4	32 862	35 286	7,4	23 646	24 341	2,9	43	46
Ilmajoki	424 952	412 460	-2,9	94 565	83 594	-11,6	72 575	66 151	-8,9	37	35
Isojoki	123 286	114 273	-7,3	27 151	27 751	2,2	19 129	20 926	9,4	49	46
Jalasjärvi	380 888	397 459	4,4	93 299	91 449	-2,0	65 924	63 624	-3,5	45	48
Karijoki	94 912	96 917	2,1	20 254	20 599	1,7	14 340	14 607	1,9	60	62
Kauhajoki	704 665	762 669	8,2	138 879	129 040	-7,1	121 145	107 994	-10,9	49	53
Kauhava	885 549	799 420	-9,7	154 070	136 078	-11,7	108 542	97 141	-10,5	49	45
Kuortane	218 847	224 638	2,6	38 660	43 285	12,0	28 163	30 686	9,0	54	56
Kurikka	696 046	753 025	8,2	141 513	151 365	7,0	99 328	105 555	6,3	47	51
Lappajärvi	182 526	190 763	4,5	41 162	48 732	18,4	32 413	40 756	25,7	51	54
Lapua	564 396	575 210	1,9	114 693	120 467	5,0	85 091	85 189	0,1	40	40
Seinäjoki	2 562 914	2 745 993	7,1	487 186	518 288	6,4	300 208	318 096	6,0	46	49
Soini	159 402	177 618	11,4	38 931	31 767	-18,4	29 912	24 665	-17,5	63	72
Teuva	312 725	341 236	9,1	79 018	77 458	-2,0	50 351	49 349	-2,0	51	56
Töysä	144 888	149 762	3,4	40 044	45 609	13,9	31 731	35 363	11,4	44	46
Vimpeli	170 033	173 065	1,8	30 641	31 285	2,1	20 741	20 846	0,5	51	52
Ähtäri	308 605	307 521	-0,4	64 873	66 274	2,2	45 933	43 905	-4,4	46	46

Pohjanmaa	10 064 001	10 148 560	0,8	1 598 924	1 549 861	-3,1	1 111 835	1 048 857	-5,7	58	58
Isokyrö	262 289	273 127	4,1	45 755	47 494	3,8	33 014	31 513	-4,5	52	55
Kaskinen	158 101	174 628	10,5	37 096	36 124	-2,6	23 586	22 158	-6,1	106	118
Korsnäs	137 268	144 375	5,2	27 298	27 974	2,5	20 590	19 540	-5,1	61	65
Kristiinankaupunki	431 349	409 981	-5,0	49 887	51 315	2,9	44 976	45 120	0,3	58	56
Kruunupyö	386 538	406 156	5,1	66 192	69 135	4,4	47 100	49 779	5,7	58	60
Laihia	356 791	344 832	-3,4	54 979	55 228	0,5	40 432	40 055	-0,9	47	45
Luoto	211 998	219 979	3,8	42 224	41 749	-1,1	36 685	36 528	-0,4	46	47
Maalahti	280 537	286 739	2,2	41 816	45 928	9,8	24 883	26 251	5,5	51	52
Mustasaari	896 100	905 300	1,0	169 900	165 500	-2,6	108 400	104 000	-4,1	50	50
Närpiö	477 750	482 278	0,9	61 031	62 921	3,1	43 755	44 027	0,6	51	51
Oravainen	102 998	100 731	-2,2	23 862	23 776	-0,4	16 590	18 200	9,7	47	47
Pedersöre	513 589	533 461	3,9	83 652	84 861	1,4	63 669	65 704	3,2	48	50
Pietarsaari	1 310 714	1 230 294	-6,1	237 723	169 571	-28,7	160 874	100 827	-37,3	67	63
Uusikaarlepyy	348 967	360 526	3,3	53 917	53 556	-0,7	38 529	40 792	5,9	47	49
Vaasa	3 643 733	3 714 127	1,9	510 357	515 058	0,9	338 590	328 455	-3,0	63	63
Vähäkylä	269 083	272 679	1,3	54 448	53 871	-1,1	41 357	40 562	-1,9	57	58
Vöyri-Maksamaa	276 196	289 347	4,8	38 787	45 800	18,1	28 805	35 346	22,7	62	65
Keski-Pohjanmaa	4 132 406	4 187 007	1,3	809 862	712 245	-12,1	476 377	484 861	1,8	58	59
Halsua	94 775	96 358	1,7	13 917	15 372	10,5	9 250	9 805	6,0	69	71
Himanka	177 406	186 115	4,9	42 414	42 898	1,1	32 334	31 984	-1,1	58	61
Kannus	357 507	380 772	6,5	74 179	73 865	-0,4	52 326	53 420	2,1	61	66
Kaustinen	195 545	195 811	0,1	34 978	39 525	13,0	22 468	25 042	11,5	45	45
Kokkola	2 756 858	2 726 414	-1,1	524 488	415 691	-20,7	277 106	274 631	-0,9	61	60
Lestijärvi	74 471	81 744	9,8	14 136	14 702	4,0	9 557	10 697	11,9	82	93
Perho	137 878	144 355	4,7	32 126	29 132	-9,3	18 425	19 392	5,2	46	48
Toholampi	185 533	208 851	12,6	41 891	43 709	4,3	30 544	30 618	0,2	52	59
Veteli	152 433	166 587	9,3	31 733	37 351	17,7	24 368	29 272	20,1	43	48
Pohjanmaan ELY	63 902 817	65 804 901	3,0	9 878 666	9 832 691	-0,5	6 605 873	6 530 138	-1,1	54	55

Julkaisusarjan nimi ja numero Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen julkaisuja 2/2011				
Vastuualue Elinkeinöt, työvoima, osaaminen ja kulttuuri				
Tekijät Anneli Ketonen Marjariitta Viiri Paula Puttonen Annika Kattilakoski		Julkaisuaika Helmikuu 2011		
		Julkaisija Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus		
		Hankkeen rahoittaja/toimeksiantaja		
Julkaisun nimi Kirjasto- ja tietopalvelut Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen alueen yleisissä kirjastoissa vuonna 2009				
Tiivistelmä Tässä julkaisussa on kuvattu Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (Pohjanmaan ELY-keskus) alueen kuntien kirjastopalvelujen laatua ja saatavuutta vuoden 2009 tilastotietokannan tietojen ja Kirjastopoliittisen työryhmän antamien suositusten pohjalta. Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen alueeseen kuuluu seuraavat maakunnat: Etelä-Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa, Pohjanmaa, Pirkanmaa ja Keski-Suomi. Kirjastojen lukumäärässä ei ole tapahtunut oleellisia muutoksia vuoteen 2008 verrattuna. Pääkirjastojen lukumäärä on kuitenkin kunta-liitosten myötä vähentynyt 18 kirjastolla vuodesta 2008, kun taas sivukirjastojen määrä on lisääntynyt 13 kirjastolla. Alueella on edelleen 44 kirjastoautoa ja kirjastoautopysäkkien määrä on lisääntynyt 57 pysäkillä. Kirjastojen aukiolotuntien määrä on vähentynyt hiukan (-2 659 tuntia). Kokonaislainaus on vähentynyt 66 428 lainalla eli 0,28 prosenttia. Vain Pirkanmaalla kokonaislainaus on hieman lisääntynyt. Asukas-kohtainen kokonaislainaus oli 19,8 (koko maa 18,8). Kaikkiaan Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueella annettiin 23,6 miljoonaa lainaa. Kirjastokäyntien määrä on supistunut hiukan, mutta edelleen jokainen asukas kävi kirjastossa keskimäärin 10 kertaa vuonna 2009. Verkkoasiointikertoja oli kaikkiaan 14 886 863. Kokoelmat vähenivät edellisvuoteen nähden vain hiukan. Kirjoja kokoelmista oli noin 90 %. Kirjojen osuus kokoelmista on suurin Keski-Pohjanmaalla ja pienin Pirkanmaalla. Kirjastojen toimintakulut ovat kasvaneet 2,9 %.				
Asiasanat Yleiset kirjastot, kirjastopalvelujen laatu ja saatavuus				
ISBN (painettu)	ISBN (PDF)	ISSN-L	ISSN (painettu)	ISSN (verkkojulkaisu)
	978-952-257-242-4	1799-5752		1799-5790
Kokonaissivumäärä		Kieli	Hinta (sis. alv 8%)	
39		Suomi		
Julkaisun myynti/jakaja Julkaisu on saatavana vain verkossa: www.ely-keskus.fi/pohjanmaa/julkaisut				
Julkaisun kustantaja Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus				
Painopaikka ja -aika				

PRESENTATIONSBLAD

Publikationens serie och nummer Närings-, trafik- och miljöcentralen i Österbottens publikationer 2/2011				
Ansvarsområde Näringar, arbetskraft, kompetens och kultur				
Författare Anneli Ketonen Marjariitta Viiri Paula Puttonen Annika Kattilakoski		Publiceringsdatum Februari 2011		
		Närings-, trafik- och miljöcentralen i Österbotten		
Publikationens titel Biblioteks- och informationstjänster inom ELY-centralen i Österbottens verksamhetsområde år 2009				
<p>Sammandrag</p> <p>Kvaliteten på området av ELY-centralen i Österbotten i fråga om bibliotekstjänster och deras tillgänglighet har beskrivits i denna publikation utgående från statistikdatabasens uppgifter och Bibliotekspolitiska arbetsgruppens rekommendationer från år 2009. Västra Finlands län har fr.o.m. 1.1.2010 varit ELY-centralen i Österbotten. ELY-centralen i Österbotten omfattar landskapen Södra Österbotten, Mellersta Österbotten, Österbotten, Birkaland och Mellersta Finland.</p> <p>Inga dramatiska förändringar har skett i antalet bibliotek på området av ELY-centralen i Österbotten jämfört med 2008. Antalet huvudbibliotek har minskat med 18 bibliotek medan antalet filialer ha ökat med 13 bibliotek. Antalet bokbussshållplatser minskades med 181 hållplatser från år 2007 till år 2008 men till 2009 har antalet igen ökat med 57 hållplatser. Bibliotekens öppethållningstider har blivit några timmar kortare. Utlåningen av böcker ligger på samma nivå som tidigare. I fyra landskap har utlåningen sjunkit en aning, i en har den ökat en aning. Den totala utlåningen av allt material har minskat något (-0,28 %). Den totala utlåningen per invånare i på området av ELY-centralen i Österbotten var 19,78 (hela landet 18,8). Sammanlagt uppgick antalet utlåningar från biblioteken på området av ELY-centralen i Österbotten till 23,6 miljoner.</p> <p>Antalet biblioteksbesök har minskat något, men fortfarande besökte varje invånare på området av ELY-centralen i Österbotten ett bibliotek i genomsnitt 10 gånger år 2009. Därtill har bibliotekens nättjänster också använts i motsvarande grad.</p> <p>Bibliotekssamlingarnas storlek har minskat en aning jämfört med 2008. Antalet böcker i samlingarna var ca 90 %. Böckernas del i samlingarna var störst i Mellersta Österbotten och minst i Birkaland. Bibliotekens utgifter för verksamheten har ökat med 2,9 procent.</p>				
Nyckelord Allmänna bibliotek, utvärdering, tillgången och tillgänglighet till bibliotekstjänster				
ISBN (tryckt)	ISBN (PDF) 978-952-257-242-4	ISSN-L 1799-5792	ISSN (tryckt)	ISSN (webbpublikation) 1799-5790
Sidantal 39		Språk Finska		Pris (inneh. moms 8%)
Beställningar/distribution Publikationen finns endast på webben: www.ely-centralen.fi/osterbotten/publikationer				
Förläggare Närings-, trafik- och miljöcentralen i Österbotten				

Pohjanmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökeskus
Hovioikeudenpuistikko 19 A
65101 Vaasa
puh. 020 636 0140
www.ely-keskus.fi

ISBN 978-952-257-242-4 (PDF)

ISSN-L 1799-5752

ISSN 1799-5790 (verkkajulkaisu)